

CAMPINIA

DRIEMAANDELIJKS BLAD VAN HET STREEKACHIVARIAAT
NOORD-KEMPENLAND

1e jaargang
nummer 4
januari 1972

Redactie: W. Klaasen, archivaris
Redactieadres: Torenstraat 1, Oirschot
Telefoonnummer: 04997/1424, toestel 001

De prijs voor een abonnement bedraagt f. 4,50 per jaar, te storten op postgirorekening 1069032 van de gemeente Oirschot met vermelding van CAMPINIA.

Uitgeversrecht: Streekarchivariaat Noord-Kempenland

N.B. Op schriftelijk verzoek kan toestemming tot overname worden gegeven.

Geachte Abonnee,

De vierde en laatste aflevering van Onze eerste jaargang ligt thans voor U. Terugblikkend constateren wij met genoegen een sterk groeiende interesse voor Campinia'. Onze verwachtingen zijn reeds lang overtroffen. Het aantal abonnees gaat de achthonderd tegemoet. Zoals in de vorige aflevering aangekondigd, zal het aantal van duizend abonnees voorlopig onze uiterste grens moeten zijn.

Wij willen U thans attenderen op onze nieuwe rubriek: "Lezers leveren hun bijdrage", waarin vele wetenswaardige aanvullingen op reeds verschenen publikaties van Campinia worden aangetroffen. In een dergelijk groter teamverband, dus met medewerking van vakmensen en amateurs, kunnen meestal de beste feite achterhaald en de gegevens voor een historisch wetenschappelijke opzet tot een groot geheel gekomponereerd worden.

Van de vele positieve reacties, die wij mochten ontvangen, willen wij te Uwer orientatie die van een vakgeleerde uit België vermelden, die ons als volgt schrijft: "Ik wens U van harte geluk met dit initiatief. Voor mensen die niet van de streek zijn is het een enige gelegenheid om kennis te nemen van wat zulke kleinere archieven bevatten. Ik was dan ook heel aangenaam verrast toen ik in Uw tijdschrift twee oorkonden van hertog Jan III van Brabant vond die mij nog volledig onbekend waren. Voor mijn opzoeken zou ik U om toestemming willen vragen, de gegevens uit Uw tijdschrift te gebruiken. Van Uw bereidwillige hulp zal ik grif melding maken in mijn publikaties."

De inbreng van onze lezers (aanvullingen, opmerkingen, opstellen en korrekties) is zeer positief en prettig. De redactie van Campinia is inzenders hiervoor zeer erkentelijk en zal trachten de ingekomen' kopij in de komende afleveringen op te nemen.

Ten behoeve van onze administratie mogen wij de abonnees, die de eerste jaargang nog niet hebben betaald, nog eens vriendelijk verzoeken, dit per omgaande te willen doen, zodat wij spoedig alle gemaakte materiaalkosten kunnen voldoen. U begrijpt, dat de eerste aanschaf ons budget bijzonder zwaar heeft belast, en het is U duidelijk, dat hier geen sprake kan zijn van enig winstbejag. Onze administratie zal het zeer op prijs stellen, ook de abonnementgelden voor de komende tweede jaargang spoedig van U te ontvangen, zodat wij aan onze verplichtingen kunnen voldoen en de voor 1972 nodige aankopen kunnen worden gedaan. Voor eventuele toekomstige abonnees uit Uw familie-, vrienden- en werkkring gelieve U op bijgevoegd inlegvel enige aanmeldingsstrookjes aan te treffen. Voor Uw medewerking bij voorbaat onze oprechte dank.

De redactie.

CORRIGENDA

I. juli:

blz. 81 en 82; Godenaert moet zijn Godevaert

blz. 84; meritis moet zijn mericis, attinentibus moet zijn attinentiis

II. oktober:

blz. 114; nr. 82 V: 1 loop moet zijn 1 lopen (lopen is enkelvoud)

blz. 116; nr. 89: uitgang moet zijn pacht

blz. 122; nr. 114: uitgang moet zijn rente

blz. 132; nr. 43: "en allen die Onder eed staan". moet vervallen; het gaat alleen over de
gezworenen. Wie schepen geweest is in Oirschot, is in het volgende jaar
gezworene en in 't derde en de volgende jaren raad, zoals in Den Bosch.

blz. 138; nr. 16: verpacht moet zijn "heeft in erfpacht gegeven" van Teijnden moet zijn
vander Teijnden voeren moet zijn Weren

blz. 139; nr. 17: verpacht moet zijn "heeft in erfpacht gegeven"

nr. 18: Senthomers = Sint Omaars(Saint-Omer)

blz. 140; nr. 19: de aanhef van het regest moet zijn: Heer Emont Buijs en zijn broer
Wouter, priesters, kinderen van wijlen Roef van Spoerdonc,

blz. 141; regel 17: met moet zijn niet

blz. 142; nr 21: zwager van de kleinzoon van Didderic moet zijn zwager van Didderic
Neven uitgang moet zijn pacht

blz. 143; nr. 23, regel 9: annuo moet zijn anno

regel 14-24: attinentibus moet zijn attinentiis regel 18; effestucandam moet zijn
effestucando

regel 21; ad prius moet zijn ad presens

regel 25: per moet vervallen

blz 144; bij toponiem "De Krimpsel": in St.Oedenrode bestaat een toponiem
"Kremselaer".

(de redactie van Campinia stelt dergelijke korrekties van vakkundige zijde ten zeerste op prijs
en betuigt hiervoor haar oprechte dank)

INHOUD

	Blz.
<u>I.</u> De schoolmeester-koster-voorzanger van Blaarthem en Gestel op het matje bij de Nederlands Hervormde Kerkeraad van Veldhoven (1763)	165
<u>II.</u> De vrijwillige rechtspraak in de dingbank Zeelst-Veldhoven-Blaarthem (vervolg)	167
<u>III.</u> De notulen der vergaderingen van schepenen, burgemeesters, armmeesters, kerkmeesters, zettters en notabelen der in de dingbank van Zeelst-Veldhoven-Blaarthem verenigde dorpen (vervolg)	179
<u>IV.</u> Het jaarkeurboek van de Vrijheid en Heerlijkheid Oirschot-Best (vervolg)	185
<u>V.</u> De Oirschotse oorkonden van 1311 tot 1791 (vervolg)	190
<u>VI.</u> Oude toponymica van Best (vervolg)	196
<u>VII.</u> Genealogica (vervolg)	198
<u>VIII.</u> Huizen en hun bewoners te Oirschot	201
<u>IX.</u> Naslagwerken t.d.v. het historisch en genealogisch onderzoek binnen het streekarchivariaat Noord-KempenLand	206
<u>X.</u> De boer die zijn koe aan St.Antonius verkocht (opgetekend door Cornelius Rijken)	207
<u>XI.</u> Lezers leveren hun bijdrage	209
a) Aantekeningen bij de eerste aflevering van Campinia (door A.v.Esch Oirschot)	
b) Aantekeningen betreffende 1) de banden van het geslacht van Eijok met het Slot te Zeelst, 2) het mirakuleuze beeldje te Meerveldhoven (door G.P. van den Berg, Eindhoven)	211

I. DE SCHOOLMEESTER-KOSTER-VOORZANGER VAN BLAARTHEM EN GESTEL OP HET MATJE BIJ DE NEDERLANDS HERVORMDE KERKERAAD VAN VELDHOVEN (1763).

Aan het archief van de Nederlands Hervormde gemeente Van Veldhoven mochten 'wij navolgende aantekeningen omtrent de handelingen van de Kerkeraad ontlenuen, waaruit wederom zowel de correcte alsook humane houding van genoemd kollege blijkt. Deze keer gaat het over de schoolmeester-koster-voorzanger te Blaarthem en Gestel. Lambertus Greve. Ziehier de korte samenvatting van de betreffende notulen.

15 mei 1763

De predikant uit in de vergadering klachten tegen Lambertus Greve, schoolmeester-koster-voorzanger van Blaarthem en Gestel. Hij leest het Verslag voor van de schoolvisitatie d.d. 29-4-1763. De deuren tussen de toren en de kerk werden steeds opengelaten, waardoor diefstal in de hand wordt gewerkt. Meester Lambertus Greve is in "slechte conditie". De vergadering is niet compleet genoeg om uitspraak te doen. De wens wordt geuit om meester Greve "op ene goede voet te brengen".

5 april 1767

Een lid van de vergadering brengt naar voren, dat de kapittels die de voorlezer van Blaarthem vóór de predikatie voorleest, zoals ook de psalmen die hij voorzingt, in het geheel niet passen bij de leer van de katechismus, die alsdan wordt behandeld. Ze zijn partikulier en getuigen van een bitter gemoed. Geeft de predikant deze zelf op? De Predikant antwoordt, dat hij tot nu toe de keuze aan de voorlezer en voorzanger gelaten heeft evenals te Veldhoven en te Gestel, dat hij vaak ontsticht is geweest door de partikuliere keuze van de voorzanger, die de Godsdienst gebruikte en nog gebruikt voor zijn partikuliere rancunes dat hij reeds een brief geschreven heeft aan de vader van schoolmeester Greve, waarin hij aanwijzingen heeft gegeven, wat hij gaarne voorgelezen en voorgezongen ziet. De predikant geeft in overweging, de brieven van de apostelen voor te lezen. De koster zou moeten beginnen met de Romeinenbrief en verder hoofdstuk voor hoofdstuk voorlezen zonder iets over te slaan tot en met de brief van Judas. De voorzanger moet psalm 119 nemen totdat de predikant anders beveelt.

Getekend: A. Ross en Kerkeraad'

8 mei 1767

Een verslag van de schoolvisitatie d.d. 30-4-1767, uitgebracht door de predikant A. Ross en de ouderling van Ravesteijn, wordt voorgelezen alsmede, een klaagbrief d.d. 2-5-1767 tegen de schoolmeester en koster van Blaarthem en Gestel, Lambertus Greve, ondertekend door de regenten van Blaarthem en Gestel J. van Nunen, P. Baselmans en J. Fabrie. de klachten zijn samengevat in 19 a 20 punten. Men besluit meester Lambertus Greve voor de vergadering op woensdag 13-5-1767 op te roepen. Getekend: A. Ross, Hermanni J. van RaVesteijn, de Bie, en A. van Meurs.

13 mei 1767

Behandeling van de klachten tegen Lambertus Greve:

- a) Greve begint de lessen in de school nooit met gebed. Antwoord: Ik heb nooit gehoord, dat dit moest gebeuren. Zal dit in het vervolg doen. (Hij vreest door Roomse kinderen bespot te worden).
- b) Men zegt, dat hij slechts één uur per dag op school is. Antwoord: Ik zal zorgen stipt volgens het reglement op school te zijn.
- c) Hij laat de school "ledig staan". Antwoord: Het zal niet meer gebeuren.
- d) Hij gebruikt in zijn school ondermeesters. Antwoord; Het zal niet meer gebeuren.
- e) Zijn leermethode is slecht. Hij let b.v. niet op de kinderen als zij hun les opzeggen. Antwoord: Ik zal beter onderwijzen.
- f) Leert de kinderen geen goede manieren. Antwoord: Beloof beterschap.
- g) Hij is niet beleefd. Antwoord: Ik heb niemand opzettelijk gekwetst.
- h) Hij laat kinderen boodschappen doen. Antwoord: Het zal niet meer gebeuren.
- i) Hij neemt brandstof van de school voor eigengebruik, Antwoord: Dit is ooit gebeurd, gebeurt niet meer.
- j) Aanhoudende aanmaningen tot beter beheer van de school en de kerk hadden geen succes. Antwoord: Oprechte belofte van beterschap en verzoek het deze keer nog te willen aanvaarden.
- k) Hij past slecht op het uurwerk. Antwoord: Voortaan beter.
- l) Sluit de kerkdeuren niet behoorlijk. Antwoord: Voortaan beter.
- m) Houdt slecht toezicht op de kerkboeken. Antwoord: Zal meer zorg dragen.
- n) De schoonmaakartikelen worden verwaarloosd. Antwoord: Deze heb ik nooit gezien of gebruikt. Op de nieuwe zal ik goed letten.
- o) De brandstof voor de kerk is onder zijn beheer snel op. Antwoord: Ik zal de deur sluiten en voortaan zuiniger stoken.
- p) Is achteloos in het waarnemen van de Godsdienst. Antwoord: Dit zal beter worden.
- q) Hij vergezelt de predikant niet op de Combinatie en is zonder toestemming afwezig. Informeert nooit naar zijn taak. Antwoord: Ik zal voortaan mijn plicht beter waarnemen.
- r) Op school groet hij de predikant en ouderling niet. Op huisbezoek bij hem wordt aan dezeldoor zijn vrouw zelfs geen stoel aangeboden. Antwoord: Beloof beterschap op beide punten.
- s) De Kerkeraad verwacht geen beterschap. Antwoord: Ik zal me van nu af echt beteren en de schoolreglementen nakomen. Ik verzoek de zaak niet verder te brengen.

De Kerkeraad beraadt zich daarna in afwezigheid van Lambertus Greve. Gezien de bekentenis en de Beloften van beterschap wordt besloten, nogmaals inschikkelijk te zijn en de procedure niet verder te vervolgen. Lambertus Greve dankt de Kerkeraad hiervoor. Getekend: A. Ross, De Bie, A. van Meurs en S. Hermanni.

23 september 1767

Rapport van de predikant en diaken van Meurs over hetgeen zij op 13 juli en 22 september over meester Greve te Gestel hebben vernomen:

Greve heeft zich niet stipt aan het schoolreglement gehouden. De vergadering meent het recht te hebben aan de Classis rapport uit te brengen, maar is bevreesd voor de gevolgen voor meester Greve. Men wil nog een uiterste poging doen om Greve tot andere

gedachten te brengen. Hij wordt ontboden op de vergadering van 24 september 1767.

24 september 1767

Lambertus Greve is aanwezig. Alle klachten worden hem nog eens duidelijkvoorgehouden. Antwoord: Het spijt mij zeer. Ik meen mij echter op de naleving van het schoolreglement te hebben toegelegd. Ik ben mij bewust, dat ik mij op vele punten nog verbeteren kan en ik verzoek om een goed getuigenis bij de Classis om mijn attestatie te verkrijgen. De Kerkeraad wil om meerdere redenen nog eens inschikkelijk zijn (wegens zijn gezin en enige verbeteringen).

Deze resolutie wordt met blijdschap vernomen. Getekend: A. Ross, S. Hermanni, J. van Ravesteijn en A. van Meurs.

De aanhoudende correcte en corrigerende begeleiding door de Kerkeraad en diens human begrip voor menselijk falen hadden tenslotte tot gevolg, dat Lambertus Greve zijn plichten hoe langer hoe beter vervulde. Op 6 mei 1785 werd de eens zo berispte schoolmeester tot diaken gekozen.

UIT DE AANTEKENINGEN VAN MEESTER CORNELIS RIJKEN

"De huisvrouw en de vrouw des huizes lijken dikwijls volstrekt niet op elkander."

"De vrouw van de wereld blijft moeilijk de vrouw van de man".

"Waar de liefde een komedie was, wordt het huwelijk een drama."

"Vrouwen, wind en geluk veranderen voortdurend."

"Een weduwe trouwen met drie kinderen betekent: vier dieven in huis halen."

"Een vrolijke weduwe moet uitgehuwelijkt, begraven of in een klooster worden opgesloten."

"Een schone vrouw en een been met kwaad houdt ze van de straat."

II. DE VRIJWILLIGE RECHTSPRAAK IN DE DINGBANK ZEELST-VELDHOVEN-BLAARTHEM.

(vervolg)

121. Z. 6-1-1615 blz. 50/4:- 51/1

Erfscheiding tussen Mariken Bastiaenst dochter van Bastiaen Francen, en de kinderen van Stoffel Goijarts en diens vrouw Catharina Bastiaens aangaande de nalatehschap van Bastiaen Francen en diens vrouw Elijsabeth, hun ouders en grootouders:

I. Aan Mariken worden toebedeeld: a) het oude woonhuis net de hof te Zoelst (belendende percelen: de weduwe Methen Luijcas, Frans

Diericx, Claeus Janssen en de Gemene Straat), b) de halve akker achter de Boogaard (belendende percelen: Andries Henricx en Willem Laureijsson), c) het half Driesken aan de Boogaard (belendende percelen: Anneken, de weduwe van Mateeus Francen, Andries Henricx en Willem Laureijssen). Hieruit een jaarlijkse rente van twee lopen ,rogge aan het Kapittel te Eindhoven en een "blancke" en een penning cijns aan de Baseldoncks.

II. Aan de kinderen van Stoffel Goijarts worden toebedeeld: a) het achterhuis met de Boogaard (.belendende percelen: Claeus Janssen en de Gemene Straat), b) de halve akker achter de Boogaard (belendende percelen Willem Marcelis, Willem Laureijssen en Andries Henricx), c) het half Dries'= achter de Boogaard (belendende percelen: Anneken, de weduwe van Mateeus Francen, en Andries Henricx). Hieruit een jaarlijkse rente van 2 lopen rogge aan het Kapittel te Eindhoven en een "blancke" en een penning cijns aan de Baseldoncks.
Schepenen: Willem Marcelis - Michiel Pauwels.

122. Z. 21-1-1615 blz. 51/2

Cornelis Stoffels, heeft overgedragen aan zijn zuster Anneken Stoffels zijn kindsdeel, dat hem is aangestorven van zijn grootouders Bastiaen Francen en Libbeken.
Schepenen: Willem Marcelis - Michiel Pauwels.

123. Z. 21-1-1615 blz. 51/3

Anneken Stoffels verklaart schuldig te zijn aan haar broer Cornelis Stoffels een bedrag van 32 gulden voor de overdracht van zijn kindsdeel, te betalen de helft direkt en de andere helft Lichtmis,a.s over een jaar.
Schepenen: Willem Marcelis - Michiel Pauwels.

124. Z. 21-1-1615 blz. 51/4

Cornelis Stoffels verklaart de eerste termijn van zijn zuster Anneken te hebben ontvangen.
Schepenen: Willem Marcelis - Michiel Pauwels.
(De tweede termijn is betaald op 4-1-1616 t.o.v. de schepenen
Jan Claeus en Henrick Jan Rutten en de sekretaris Peter Steijmans)

125. 27-1-1615 blz. 51/5 52/1

Katharina, de weduwe van Adriaen Willemsen, en haar momber Hendrick Niclaessen verklaren schuldig te zijn aan Laureijs Peters van Lichtmis a.s. tot over één jaar een bedrag van 50 gulden en wel tegen een jaarrente van 3 gulden.
Schepenen: Willem Marcelis - Michiel Pauwels.

126. 27-1-1615 blz. 52/2

Katharina, weduwe van Adriaen Willemsen, belooft, dat zij haar momber Henrick Niclaessen super se et omnia sua schadeloos zal houden.

Schepenen: Willen Marcelis - Michiel Pauwels.

127. B. 29-1-1615 blz. 52/3

Jan Peters als momber van zijn vrouw Anneken, Jan Art Janssen; Mathijs Artsen, Elijsabeth, Erken en Aleijt (zusters) net Frans Jansen en Thomas Artsen, hun momber resp. voogd, en Joost Tonissen als momber van zijn vrouw Mariken, allen kinderen en erfgenamen van Art Jansen Lathouwers, hebben overgedragen aan Mariken, de weduwe varr. Jan Peter Stevens, een stuk land, genoemd "De Halve Schrobbersdries" in de parochie van St. Lambertus te Blaarthem (belendende percelen: Christina, de weduwe van Michiel Niclaes, het oude woonhuis, Jan Rutten en de Gemene Straat).

Schepenen: Antonius Adriaens - Henrick Janssen.

128. B. 29-1-1615 blz. 52/4

Mariken, de weduwe van Jan Peter Stevens, en haar momber Jan Rutten verklaren schuldig te zijn aan de vijf kinderen van Art Jansen t.w. Jan, Mathijs, Lijsken, Erken en Aleijt een bedrag van 100 gulden tegen een rente van 6 gulden 11,5 stuiver, voor de overdracht van "De Halve Schrobbersdries", en wel van Lichtmis a.s. tot over één jaar.

Schepenen: Antonius Adriaens - Henrick Janssen.

129. B. 29-1-1615 blz. 52/5

Jan Peters als momber van zijn vrouw Anneken, Jan Aert Jansen, Mathijs Artsen, Elijsabeth Erken en Aleijt met Frans Janssen en Thomas Artsen hun momber resp. voogd, en Joost Tonissen als momber van zijn vrouw Mariken, allen kinderen resp. erfgenamen van Art Jansen Lathouwers, hebben overgedragen aan. Willem Huijberts en Jan Joosten het "Voerste Goor" een stuk groes), gelegen in de parochie van St.-Lambertus te Blaarthem, (belendende percelen: het erf van de koper, Bartholomeus Hendricks en Jan Claeussen).

Schepenen: Antonis Adriaens - Hendrick Janssen

130. B. 29-1-1615 blz. 53/1

Willem Huijberts en Jan Joosten verklaren aan de vijf kinderen van Art Jansen schuldig te zijn van Lichtmis a.s. tot over één jaar een bedrag van 100 gulden tegen een jaarlijkse rente van 6 gulden en 5 stuiver.

Schepenen: Antonis Adriaens - Henrick Janssen.

131. Z. 3-2-1615 blz. 53/2

Peter Wouters verklaart schuldig te zijn aan Jan Tonis Dielissen van Lichtmis jl. tot over drie jaar een bedrag van 100 gulden tegen een rente van 6 gulden per jaar, eerste vervaldag Lichtmis a.s.

Schepenen: Willem Marcelis - Michiel Pauwels.

132. Zo.-Ve. 30-12-1614 blz. 53/3

De erfgenamen van Wouter Art Switten t.w. Marcelis Cornelissen als momber van zijn vrouw Henrica, Nicolaes Jansen, Wilbert Jansen, Jan Artsen met zijn nede-grfgenamen Michiel Pramen en Jacob Cools (de laatste als man en momber van Mariken), hebben overgedragen aan Peter Jacopsen een heiveld in de parochie van Zonderwijk-Veldhoven (Schoot) (belendende percelen: de weg komende van de Goorstraaty Peter Diericx en Willem Artssen).
Schepenen: Henrick Willemsen - Pauwels Mathijssen.

133. Zo.-Ve. 30-12-1614 blz. 53/4

Peter Jacopsen verklaart voor deze overdracht van het heiveld (zie nr. 132) schuldig te zijn aan de erfgenamen van Peter Artssen 29 gulden en 15 stuiver.
Schepenen: Henrick Willemsen - Pauwels Mathijssen.

134. 30-12-1614 blz. 53/5 - 54/1

De gebroeders Laureijs Jacops en Jacop Jacops hebben overgedragen aan Jan Laureijssen, hun zwager, alle erfelijke goederen, die hun zijn aangestorven van hun moeder, behalve de roerende goederen. Jan Laureijssen zal alle pachten van de verkopers moeten betalen. Jaarlijkse renten uit deze goederen zijn: a) aan Jan Roeffs 20 vaten rogge, b) aan de H. Geest te Veldhoven 9 vaten rogge, c) de kerk te Veldhoven 12 vaten rogge, d) de Heer van Zeelst 5 gulden, e) Jan Gijsbrechts te Vessem 25 stuiver, f) Jan Vreijssen 22 gulden, g) Jan van Doiren een cijns van 2 stuiver, h) de Heer van Postel 1 oort. De helft van de goederen mag Jan Laureijssen direkt in bezit nemen, de andere helft na de dood van de moeder.
Schepenen: Pauwels Nijssen - Jan Jacopssen.

135. 30-12-1614 blz. 54/2

Jan Laureijssen verklaart schuldig te zijn zowel aan Laureijs alsook aan Jacop Jacops voor de overdracht van hun erfgoederen tot Pasen a.s. de som van 77 gulden 10 stuiver en na de dood van hun moeder nog eens 77 gulden en 10 stuiver.
Schepenen: Pauwels Nijssen - Jan Jacopsen (1643 afgelost)

136. Zo.-Ve. 7-1-1615 blz. 54/3

Dirck Peters verzoekt Jan Peters, aan hem koop, belening met kontrakt over te dragen, aangegaan tussen Jan Peters en Goijart Hermans, betreffende een zeker huis met land en beenden te Schoot in Zonderwijk-Veldhoven. Aangezien uit de schepenregisters van Zeelst-Veldhoven-Blaarthem is gebleken, dat deze naderschap juist is, heeft Jan genoemde Dirck geheel in zijn plaats gesteld. Dirck belooft. Jan in alles te ontlasten.
Schepenen: Pauwels Mathijssen – Henrick Willemsen.

137. 12-1-1615 blz. 54/4

Art Henricx van Eerssel en zijn vrouw Elijsabeth verklaren schuldig te zijn aan Jan Peter Rutten van Lichtmis a.s. tot over 3

jaar 100 gulden tegen een jaarlijkse rente van 6 gulden en 5 stuivers eerste vervalddag Lichtmis a.s.

Schepenen: Henrick Willems - Jan Jacops.

138. Zo.-Ve 24-1-1615 blz. 54/5 - 55/1

Peter Krijnen draagt over aan Aleijt, de vrouw van Dierick Peters, een stuk groesveld te Zonderwijk "aan de Straat" (belendende percelen: Jan Jacop Emmen, de koper, Jan Nelis en Peter Wouters). Renten uit dit groesveld: a) 4,5 vaten rogge aan het Kapittel van Oirschot, b) 4,5 stuiver aan de H. Geest te Eindhoven.

Schepenen: Henrick Willems - Jan Jacops.

139. Zo.-Ve. 6-2-1615 blz. 55/2

Jan Laureijssen heeft verkocht en overgedragen aan Joris Henricx een beemd "in de Begbroecken" te Zonderwijk-Veldhoven met het daaraan gelegen afgegraven heiveld (belendende percelen: Peter Dirx, de erfgenamen van Hendrick Verlinden, Art Praxissen en de Geraijnt).

Schepenen: Pauwels Mathijssen - Jan Jacops.

140. Zo.-Ve. 6-2-1615 blz. 55/3

Joris Henricx verklaart schuldig te zijn aan Jan Laureijssen voor de overdracht van een beemd 118 gulden, direkt te betalen 68 gulden en op Pasen a.s. 50 gulden, zonder rente. Aan schrijven en publikatiegeld heeft Joris nog betaald 6,5 gulden.

Schepenen: Pauwels Mathijssen - Jan Jacops.

141. Zo.-Ve. 6-2-1615 blz. 55/4

Jan Laureijssen verklaart de eerste termijn te hebben ontvangen.

Schepenen: Pauwels Mathijssen - Jan Jacops.

(de laatste termijn is betaald op 14-6-1615, get. P. Steijmans)

142. Zo.-Ve. 6-2-1615 blz. 55/5 - 56/1

Jan Laureijssen heeft verkocht en overgedragen aan zijn zwager Jan Peters een half woonhuis met het achterhuis en het "aangelag" zoals aan Jan Laureijssen was ten deel gevallen bij een erfscheiding d.d. 30-5-1613, (belendende percelen: Christina, de weduwe van Michiel Claeussen, de kinderen van Jan Janssen en de Gemene Straat). Aan Matteus Woutersen moet hieruit nog worden betaald 120 gulden ineens en aan de kinderen van Willem Henricx 2 gulden jaarlijks.

Schepenen: Pauwels Mathijssen - Jan Jacops.

143. Zo.-Ve. 6-2-1615 blz. 56/2

Jan Petersen heeft als momber van zijn vrouw Elijsabeth aan zijn zwager Jan Laureijssen overgedragen: a) een groesveldje, genoemd "Het Bochtken", in de Cromstraat te Zonderwijk-Veldhoven (belendende percelen: Willem Janssen Steijmans, Dierick Henricx, de kinderen van Hendrick Willems en Jan Jacops), b) een stuk akkerland in de Cromstraat, genoemd "Het Luijcken Bochtken" (belendende percelen: de

kinderen van' Vaes Goijarts, Jan Jan Jacops, Dieriok Henricx en Berbel Rutten), c) "De Halve Heerckensakkern (belendende percelen: Elijsabeth, dochter van Michiel Peters, Wilbert Janssen, de kinderen van Lenart Jaspers en Jonker Floris van Eijck), d) het achtste deel in "De Dommelbeemt", waarvoor koper zal betalen de portie van de minderjarigen aan de kinderen van Jan Scappers terwijl de, minderjarigen hun aandeel wederom mogen inlossen met het geld van hun contingent.

Schepenen: Pauwels Mathijssen - Jan Jacops.

144. Zo.-Ve. 6-2-1615 blz. 56/3

Jan Laureijssen verklaart voor het bovenvermelde transport (zie nr. 143) aan Jan Peters schuldig te zijn tot Lichtmis a.s. 260 gulden, de achterstand van 2 jaar pacht-en de pacht van het lopende jaar (jaarlijks 15 gulden en 12 stuiver te betalen aan de minderjarige kinderen van Frans van den Velde en diens vrouw Elijsabeth).

Schepenen: Pauwels Mathijssen – Jan Jacops.

145. Zo.-Ve. 6-2-1615 blz. 56/4

Jan Laureijssen verklaart, dat zijn zwager Jan Peterssen hem 70 gulden heeft betaald voor de overdracht van een half huis met "aangelag".

Schepenen: Pauwels Mathijssen - Jan Jacops.

146. Zo.-Ve. 6-2-1615 blz. 56/5

Jan Laureijssen heeft afstand gedaan van de belening van het halve "Bochtken" in de Cromstraat, dat hij van Henrica, de weduwe van Art Jacopsen, in leen had ontvangen. Hij stelt hiermede de weduwe wederom in haar oude bezit en gebruik.

Schepenen: Pauwels Mathijssen - Jan Jacops.

147. Zo.-Ve. 13-2-1615 blz. 57/1

De kinderen van Hendrick Vaessen t.w. Servaes Henricx, Tonis Francen als momber van zijn vrouw Jenneken Henricx, Peter Janssen Bersmans als momber van zijn vrouw Peerken Henricx, Jan Neesken, Lijsken Henricx en Mariken Henricx (de minderjarigen vertegenwoordigd door hun momber en voogd Willem Janssen Steijmans resp. Abraham Dircxen, hun krachtens schepenbrief van 12 februari als zodanig toegewezen) hebben overgedragen aan Pauwels Mathijssen de erfenis met huis (behalve de schop), die hun vader Henrick Vaessen in koop verkregen had van Peter Francon Boelen, gelegen aan de Heijberch te Zonderwijk-Veldhoven (belendende percelen: de verkopers, Heijlwich Crijns, Michiel Michielssen, Mateeus Woutersen, de Gemene Straat). Uit deze goederen moeten de volgende renten worden betaald: a) 3 lopen aan de H. Geest te Veldhoven, b) 1,5 lopen rogge aan de pastorie Van Veldhoven, c) een halve Braspenning aan de kerk van Veldhoven, d) 1,5 lopen rogge aan een altaar te Zeelst, e) aan Berbel Henricx 31 gulden ineens, f) aan Aleijt, de weduwe van Dirck Peters, 100 gulden ineens, g) aan Vaes Henrics 50 gulden.

Schepenen: Henrick Willems - Jan Jacops.

148. Zo.-Ve. 13-2-1615 blz. 57/2

Pauwels Mathijssen verklaart aan de bovenvermelde kopers schuldig te zijn de som van 275 gulden, de helft direkt te betalen en de andere helft op Lichtmis a.s. tegen een jaarrente van 6 gulden en 5 stuiver per honderd.

Schepenen: Henrick Willems - Jan Jacops.

(Afgelost op 12-2-1616 ten huize van Art Wilberts in tegenwoordigheid van de schepen Jan Jacops en de secretaris P. Steijmans.)

149. Zo.-Ve. 13-2-1615 blz. 57/3 - 58/1

Corstiaen Laureijssen, gemachtigd door Cornelis Janssen van Erckelens te Woudrichem (man en momber van Lijntken Tielemans), heeft krachtená prokuratie van genoemde Cornelis, gepasseerd voor schout en burgemeesters van Gorinchem d.d. 8.8.1614, overgedragen aan Hendrick Jan Wouters een jaarlijkse erfrente van 5 gulden en 15 stuiver, zoals Hendrick, zoon van wijlen Jan Corstiaens vander Nedermolen, als man en momber van Sophie, de dochter van Jan Moijarts, volgens schepenbrief d.d. 6-4-1529 verklaard had, jaarlijks schuldig te zijn uit een huis, aangelage en eenhofstede te Zonderwijk tussen de erfenis van Corstiaen Corstiaens vander Nedermolen en de Gemeijnt, aan Peter van Eeckhout, t.w. na. 18 lopen zaad.

Schepenen: Pauwels Mathijssen - Jan Jacops.

150. Zo.-Ve. 13-2-1615 blz. 58/2

Jan Laureijssen heeft overgedragen aan Cornelis Janssen een stuk groesland, genoemd "Art de Prins-Dries" te Zonderwijk-Veldhoven (Broeck), belendende percelen: Goijart van Eijck, Wouter Lijbrechts, Peter Wouters, Arian Janssen.

Schepenen: Pauwels Mathijssen - Jan Jacops.

151. 25-2-1612 blz. 58/3

Henrick Diercxen en Peter Artssen (de laatste als momber van zijn vrouw Margriet en tevens in naam van zijn zwager Jan Ariaenssen) hebben afstand gedaan t.b.v. Henrick Artssen van de voorpoting en daarop staande bomen, die tussen het erf van Henrick Diericxen en Hendrick Artssen ligt en te dicht bij het erf van Henrick Diercxen is beplant.

Schepenen: Arian Janssen - Peter Janssen Steijmans.

152. Z. 23-2-1615 blz. 58/4 - 59/1

Art Willemsen vanden Valgat heeft krachtens testament, door hem en zijn vrouw Dingen op 14-8-1610 opgesteld, overgedragen aan Henrick Willemsen een stuk busselveld van 7 roeden in het Muggenhool te Zoelst (belendende percelen: de verkoper, koper en Andries Henricx).

Schepenen: Michiel Pauwels - Willem Marcelis

153. Z. 28-2-1615 blz. 59/2

Jan Yewens verklaart schuldig te zijn aan Mechteld, de weduwe van Luijcas Walravens, van Lichtmis jl. tot over twee jaar 225 gulden.

Schepenen: Michiel Pauwels - Willem Marcelis.

(Gekasseerd 18-2-1628)

154. Z. 28-2-1615 blz. 59/3

Gerart Joosten en Jan Willemssen (burgemeesters), Willem Marcelis en Michiel Pauwels (schepenen), Willem Laureijssen en Peter Marcelis (kerkmeesters), Andries Henricx (H. Geestmeester), Dierick van Hooffve, Adrian Janssen en Peter Janssen Steijmans (oud-schepenen) van het dorp Zeelst, verklaren schuldig te zijn aan Mechteld, de weduwe van Luijcas Walravens, een jaarlijkse rente van 41 gulden (eerste vervaldag 1 april a.s. over een jaar). De schuld mag worden afgelost met 650 gulden (opzegtermijn een half jaar tevoren). Met dit bedrag van 650 gulden heeft Zeelst een schuld kunnen aflossen van 45 gulden jaarlijks aan Art van Werden te s-Hertogenbosch, welke laatste schuld voor het dorp een grote schadepost betekende.

Schepenen: Michiel Pauwels - Willem Marcelis.

(Deze schuld werd afgelost op 26-7-1670)

155. Zo.-Ve. 23-11-1614 blz. 60/1-2

Jan Hoeben verklaart jaarlijks op Lichtmis schuldig te zijn aan Matteus Wouters 6 gulden en 10 stuivers en wel uit een stuk land, liggend bij de put aan de kerk te Veldhoven (belendende percelen: Jan Hijssen, de weg en de put) en uit een stuk land te Zonderwijk (belendende percelen: de erfgenamen van Frans van Nuenen, Jan Nijssen, de weg en Anna van Vessem), eerste vervaldag Lichtmis a.s. over een jaar. Aflossing kan geschieden door betaling van 100 gulden.

Schepenen: Pauwels Thijssen - Henrick Willems.

(Deze schuld werd in 1630 afgelost).

156. B. 12-3-1615 blz. 60/3

Elijsabeth, de weduwe van Goijart vanden Brinck, en de momber resp. toeziende voogd Huijbert Adamssen van Buel en Dierck vanden Brinck over de minderjarige kinderen van Elijsabeth en Goijart hebben krachtens een akte, gepasseerd voor de Wethouders der stad Eindhoven d.d. 20-3-1614, overgedragen aan Niclaes Henricxen een stuk heiveld in de parochie van St.-Lambertus te Blaarthem aan de Loo (belendende percelen: de erfgenamen van Huijbert de Werdt, Bartel Henricx, Heer Henrick van Asperen (pastoor te Blaarthem) en de kopers).

Schepenen: Antonis Ariaens - Henrick J. Rutten.

157. Z. 13-3-1615 blz. 60/4 - 61/1

De kinderen van Stoffel Goijartsen t.w. Tielen, Dingen en Anneken, verwekt bij zijn vrouw Catharina, dochter van Bastiaen Francen, en hun momber Willem Woutersen hebben overgedragen aan hun broer Bastiaen Stoffels hun kindsdeel in het oude woonhuis t.w. het achterhuis met 4 gebinten en de zolder boven de goot, in welk achterhuis hun grootvader Bastiaen Francen gestorven is. Dit kindsdeel is te aanvaarden op de Eerselse Paasmarkt a.s. Schepenen: Wilhelmus - Michael

158. Z. 13-3-1615 blz. 61/2

Bastiaen, Tielen, Dingen en Anneken, kinderen van Stoffel Goijartsen en van Catharina Bastiaens Francen, met hun momber Willem Woutersen,

hebben volgens akte van 26-2-1615 overgedragen aan Mariken de dochter van Bastiaen Francen een "aangelag", dat hun te Cleijn Eindoven ten deel was gevallen (belendende percelen: Claeus Janssen en de Gemene Straat)yen een akker achter de Bogard (belendende Percelen: Willem Marcelis, Willem Laureijssen en Andries Henricx). Uit deze goederen moet aan het convent vander Haegen te Eindhoven een rente worden betaald.
Schepenen: Wilhelmus - Michael

159. Z. 13-3-1615 blz. 61/3
Bastiaen, Tielen, Dingen en Anneken, kinderen van Stoffel Goijartssen en van Catharina Bastiaens Francen, met hun momber Willem Woutersen, hebben overgedragen aan Willem Laureijssen een stuk groesland, genoemd "Het Driesken achter den Bogart" te Zeelst (belendende percelen: Anneken, de weduwe van Mateeus Francen, en Andries Hendricx). Uit deze goederen moet een cijns van 1 blanke en 1 penning worden betaald aan het convent vander Baseldonck.
Schepenen: Wilhelmus - Michael

160. Zo. 13-3-1615 blz. 61/4 -62/1
Mariken, de dochter van Bastiaen Francen, en haar momber Willem Laureijssen hebben overgedragen aan Jan Willemsen een stuk groesland, genoemd "Het Driesken achter den Bogart" te Cleijn Eijndoven (belendende percelen: Anna, de weduwe van Mateeus Francen, Andries Henricx en Willem Laureijssen) jaeruit moet een cijns van 1 blanke en 1 penning worden betaald aan het convent vander Baseldonck.
Schepenen: Wilhelmus - Michael.

161. B. 13-3-1615 blz. 62/2
De kinderen van Wouter Cornelissen en diens vrouw Lucia t.w. Cornelis Wouters en zijn zuster Elijsabeth (moeder Lucia is een dochter van Bastiaen Francen) hebben met momber en voogd Geerlinck Cornelis resp. Willem Gijsberts krachtens een akte van 26-2-1615 overgedragen aan Bartholomeus Henricxen een stuk weiland in de parochie van St.- Lambertus te Blaarthem in de Cappart (belendende percelen: het erf van Dingen Claeus te Zeelsty de kinderen van meester Jacob Lintermans en Willem Huijberts).
Schepenen: Wilhelmus - Michael.

162. 13-3-1615 blz. 62/3
Ariaen Janssen heeft overgedragen aan Jan Willemsen de gronden met daarop staande behuizing en bijbehorende voorpoting die hij per koop had verkregen van Henrick Geriisen (momber van zijn vrouw Geertruijd) op 2-6-1606 en die hem op 21-6-1606 door Pauwels Yewens was overgedragen met alle lasten en pachten.
Schepenen: Wilhelmus - Michael.

163. Z.B. 17-3-1615 blz. 62/4 -63/1
Peter Janssen en zijn vrouw Iken leggen per testament vast a) dat de langstlevende over alle goederen vrij mag beschikken, b) dat deze

ook de schulden eerlijk zal moeten dragen, c) dat de langstlevende de aan hun zoon Jan Peterssen, zodra deze in het huwelijk treedt of 24 jaar oud wordt, hetzelfde geldbedrag en meubels zal geven, gelijk zijn broer Henrick en zijn zusters hebben gehad.

Schepenen: Willem Marcelis - Pauwels Mathijssen.

164. 23-3-1615 blz. 63/2

Jan Janssen Mathijssen verzoekt Mariken, de weduwe van Peter Stevens, aan hem krachtens naderschap over te dragen "De Halve Schrobbersdries" die zij per koop had verkregen van de kinderen van Art Janssen (zijn broer) op 29-1-1615, aangezien hij de verkopers nader in den bloede is dan Mariken. Hij biedt aan alle gemaakte kosten te vergoeden.

Schepenen: Willem Marcelis - Michael Pauwels.

165. 23-3-1615 blz. 63/3

Mariken, de weduwe van Peter Stevens, erkent bovenvermelde naderschap (nr. 164) en stelt Jan Janssen Mathijssen geheel in haar plaats.

Schepenen: Willem Marcelis - Michiel Pauwels.

166. Z. 23-3-1615 blz. 63/4 - 64/1

Peter Ariaens als momber van zijn vrouw Dingen, dochter van Antonis Henricx, heeft aan zijn zoon Jan Peterssen overgedragen een stuk groesland, genoemd Het Achterste Veld" te Zeelst (belendende percelen: Henrick Gerits, Adam Jans, Jan Janssen Staessen en Goijart Henricx). Hieruit moet jaarlijks een rente van 6 lopen rogge aan de H.Geest te Woensel worden betaald.

Schepenen: Willem Marcelis - Michael Pauwels.

167. Z. 23-3-1615 blz. 64/2

Jan Peterssen verklaart aan zijn vader Peter Ariaens te zullen betalen Voor de bovenvermelde overdracht (zie nr. 166) 252 gulden. Hierop zal 50 gulden korting worden gegeven, voor welk bedrag hij het groesveld in belening heeft gehad en tweede korting van 50 gulden zal worden gegeven voor het bedrag dat Gerart, zijn broer, aan hun beider vader had voorgeschoten voor het bewuste groesveld. Jan Peterssen zal dit bedrag aan zijn broer terugbetalen. Peter Ariaens zal zijn zoon Jan Peterssen nog 50 gulden korten voor het half mud rogge aan de H.Geest te Woensel. Het resterende bedrag is dus 102 gulden en moet door Jan Petersen worden betaald tot Lichtmis a.s. tegen een rente van 6 gulden en 5 stuiver per honderd.

Schepenen: Willem Marcelis - Michael Pauwels.

(Deze schuld is afgelost in pres. v. de schepenen Dierck vanden Hove, Ariaen Janssen en de sekretaris Bunnens)

168. Z. 23-3-1615 blz. 64/3

Jan Peterssen verklaart schuldig te zijn aan zijn broer Gerart van nu tot over 3 jaar een bedrag van 50 gulden tegen een jaarlijkse rente van 3 gulden.

Schepenen: Willem Marcelis - Michael Pauwels.

(Deze schuld werd afgelost op 24-2-1620)

169. Z. 23-3-1615 blz. 64/4

Peter Ariaens als mombler van zijn vrouw Dingen heeft aan Mechtelt Joris (of Jans) overgedragen een stuk weiland aan de Juijpt te Zeelst (belendende Percelen: Adam Janssen, Gemene Straat en Jan Janssen Staessen). Jaarlijks moet hieruit worden betaald een rente van 6 gulden aan de St.-Annakapel te Den Bosch.
Schepenen: Willem Marcelis -Michael Pauwels

170. 24-3-1615 blz. 64/5

Gerart Ariaen Tonissen verklaart schuldig te zijn aan Mechtelt Pauwels een jaarlijkse rente van 6 gulden 5 stuiver, eerste vervalldag Lichtmis a.s. Aflossing kan geschieden met een bedrag van 100 gulden en moet een half jaar tevoren worden aangekondigd.
Schepenen: Willem Marcelis -Jan Jacobs.

171. 29-3-1615 blz. 64/6

Henrick Wouters verklaart, dat Elijas Hogarts hem het bedrag van 35 gulden heeft betaald, waarvan Elijas 4 jaar geleden een schuldbekentenis had afgegeven.
Henricus ipso apportavit.

172. Zo.-Ve. 4-4-1615 blz. 65/1-5 en 66/1

Erfscheiding tussen de kinderen van Hendrick Servaes t.w. Vaes Henricx, Jan Henricx, Peter Jans als mombler van zijn vrouw Peterken Henricx, Mariken Henricx, de weduwe van Michiel Diericx, Tonis Antonis als mombler van zijn vrouw Jenneken Henricxi Neesken en Lijsken Henricx met hun mombles, aangaande de goederen, die hun van hun ouders waren aangestorven:

- I. aan Antonis als man en mombler is ten deel gevallen: een stuk teulland te, Zonderwijk-Veldhoven, groot 35 roeden (belendende percelen: Pauwels Mathijssen en Matteus Wouters), waaruit jaarlijks een rente moet worden betaald van 1,5 lopen rogge aan de pastorie van Veldhoven;
- II. aan Jan en Mariken is ten deel gevallen: een stuk erf, groot 1 loop en 13 roeden (belendende percelen: Antonis Tonis, Dingen Alen en haar kinderen, de Straat). Hieruit een jaarlijkse rente van 3 lopen rogge aan de pastorie van Veldhoven;
- III. aan Vaes en Peter (de laatste als mombler) is ten deel gevallen: een akker te Zonderwijk, groot 1 loop 13 roeden (belendende percelen: Willem Jans, Dingen Alen en haar kinderen, M. Jacop. Hieruit een rente van 3 lopen rogge aan de pastorie van Veldhoven;
- IV. aan Neesken en Lijsken is ten deel gevallen: een Driesken, groot 63 roeden (belendende percelen: Mateus Wouters en Willem Jans). Hieruit een jaarlijkse rente aan de pastorie van Veldhoven;
- V. Alle erfgenamen moeten betalen 30 gulden ineens aan Joost Janssen, 25 gulden aan Henrick Hermans.

Schepenen: Henrick Willems - Pauwels Mathijssen.

173. Zo.-Ve. 1615 blz. 66/2

Jan Laureijssen heeft overgedragen aan Willem Huijpen een akker in de Cromstraat te Zonderwijk-Veldhoven (belendende percelen: Eijcken Vaessen, Jan Jacops, Berbel Henricx en Dierck Henricx).

Schepenen: Pauwels Mathijssen - Jan Jacops.

174. Zo.-Ve. 1615 blz. 66/3

Willem Huijpen verklaart schuldig te zijn aan Jan Laureijssen voor bovenvermelde overdracht (zie nr. 173) per lopen zaad 72 gulden, eerste betaaldag Lichtmis a.s., jaarlijkse rente 6 gulden 5 stuiver per honderd.

Schepenen: Pauwels Mathijssen - Jan Jacops.

175. 9-3-1615 blz. 66/4

Jan Niclaessen, Gerit Wouters en Lucia Wourters (de momber) verklaren schuldig te zijn aan de kinderen van Nijss Nijssen van Lichtmis j.l. tot over twee jaar een bedrag van 50 gulden tegen een jaarlijkse rente van 3 gulden en 21 stuiver.

Schepenen: Jan Jacops - Henrick Willems.

176. 30-3-1615 blz. 66/5

Wouter Corstiaens verklaart schuldig te zijn aan Mateeus Wouters van nu tot over 4 jaar een bedrag van 125 gulden.

Schepenen: Pauwels Mathijssen - Jan Jacops.

(Afgelost 10-4-1629)

177. Zo.-Ve. 30-3-1615 blz. 66/6

Abraham TieleMans heeft overgedragen aan Wouter Corstiaens een halve beemd te Zonderwijk-Veldhoven (belendende percelen: Henrick Francen, Aert Lenarts van Knechsel en Henrick Willems)

Schepenen: Pauwels Mathijssen - Jan Jacops.

178. Zo.-Ve. 8-4-1615 blz. 67/1

Michiel Michielsen en Tieleman Jacops hebben overgedragen aan Art Janssen een stuk weiland aan de Heijberch te Zonderwijk-Veldhoven (belendende percelen: koper, Gemeijnt en Willem Jansen).

Schepenen: Pauwels Mathijssen - Jan Jacops.

(Michiel en Tieleman verklaren, dat Art Janssen de overgedragen goederen ten volle heeft betaald)

179. Z. 21-4-1615 blz. 67/2

Jan Willemsen heeft overgedragen aan Willem Laureijssen (zijn vader) een stuk groesland, genoemd "Het Driesken achter den Bogart", te Cleijn Eijndoven in Zeelst (belendende percelen: Anna, de weduwe van Mateeus Francen, Andries Henricx), dat Jan Willemsen eerder verkregen had van Mariken, de dochter van Bastiaen Francen.

Schepenen: Willem Marcelis - Michiel Pauwels.

180. Z. 21-4-1615 blz. 67/3

Mariken, de dochter van Bastiaen Francen, en haar momber Willem Laureijssen, verklaren schuldig te zijn aan de kinderen van Stoffel Goijartsen t.w. aan Anneken voor twee delen, Dingen. en Tieleman elk voor één deel van april jl. tot over twee jaar een bedrag van 150 gulden tegen een jaarlijkse rente van 6 gulden en 5 stuiver per honderd.

Schepenen: Willem Marcelis - Michiel Pauwels.

(wordt vervolgd)

III. DE NOTULEN DER VERGADERINGEN VAN SCHEPENEN,
BURGEMEESTERS, ARMMEESTERS, KERKMEESTERS, ZETTERS EN
NOTABELEN DER IN DE DINGBANK VAN ZEELST-VELDHOVEN-
BLAARTHEM VERENIGDE DORPEN
(vervolg)

101. V. 9 augustus 1770 2/5r

Vergadering van presidenten schepenen van Veldhoven, waarbij de schepen Anthony van Neuss wordt afgevaardigd om op vrijdag 24 augustus a.s. naar Den Bosch te gaan om zich bij de gekommitteerden van de E.M. Raden van State in naam van de regenten van Veldhoven als pachter der gemene middelen aan te dienen.

102. Z. 10 augustus 1770

Jan Willem Bogers, schepen te Zeelst, wordt door zijn medeschepenen en de burgemeesters van Zeelst afgevaardigd om zich in Den Bosch bij de gekommitteerden van de Raad van State als pachter der gemene middelen aan te dienen wel voor de periode van 1 oktober 1770 tot 30 september 1771.

103. 11 augustus 1770 2/6r

Franciscus van der Leen, schepen te Blaarthen, wordt door zijn medeschepenen en de burgemeester afgevaardigd, om zich te Den Bosch bij de gekommitteerden van de Raad van State als pachter der gemene middelen voor het dorp Blaarthem aan te dienen en welvoor de tijd van 1 oktober 1770 tot 30 september 1771.

104. Z. 27 augustus 1770 2/6v

Henrik van Keulen, timmerman en Jan Smulders, metselaar, te Zeelst, verklaren, dat de aan de school gereedgekomen vernieuwing en reparatie loffelijk en conform de publieke aanbesteding is uitgevoerd.

105. V.B.G. 13 september 1770 2/7r-9r

Kopie van een schriftelijk verzoek van de regenten van Veldhoven aan de Raad van State i.v.m. de onwilligheid van de regenten van Blaarthem om een bijdrage te leveren voor de vernieuwing en uitbouw van het brandhuis bij de pastorie, deze regenten ,zoals eerder bij de bouw van de pastorie te willen gelasten een derde te betalen. Dit verzoek is in handen gesteld van rentmeester Verster om na verhoor

van de regenten van Blaarthem en Gestel te worden doorgezonden naar de thesaurier-generaal Gilles ter controle en rapportering. De Raad beslist tenslotte, dat de kosten van de aanbesteding uit een personele omslag over Veldhoven alleen zullen moeten worden gevonden.

106. V.B.G. 29 september 1770 2/9v- 10r

Willem van der Horst, meester-timmerman te Den Bosch, heeft op 29 september 1770 in aanwezigheid van de officier en de schepenen van Veldhoven en Blaarthem en de regenten van Gestel aan de nieuwe pastorie een aantal defekten gekonstateerd.

107. Z.V.B. 2 mei 1771 2/10v-11r

Vergadering van de officier, president, schepenen, burgemeesters en armmeesters van de dorpen en gekombineerde dingbank van Zeelst, Veldhoven en Blaarthem, waarbij de stadhouder van het kwartier van Kempenland op artikel 17 van de Politieke Reformatie wijst, inhoudende, dat geen rechtszittingen meer in een herberg mogen worden gehouden. Hij stelt voor een raadhuis door de drie dorpen te laten bouwen en wel te Veldhoven, geheel naar het voorbeeld van Bergeijk. Er wordt besloten de stadhouder te autoriseren de nodige stappen te doen. Men wil een verzoek om een nieuwe negotiatie indienen. De op te nemen kapitalen kunnen dan echter niet eerder worden afgelost, dan na aflossing van de kapitalen voor de toren, de pastorie, de school en het Belfort te Zeelst.

108. V. 12 juni 1771 2/11v-12r

Kopie van een akte, waarbij president en schepenen van Veldhoven Joris Swaans aanstellen als heemraad en schutter en wel op een jaartraktament van 4 gulden als heemraad en 4 gulden als schutter. Hij zal de eed moeten afleggen in handen van Philip Willem de Schmeling, raad en rentmeester-generaal der domeinen van Brabant. De overtreders moet hij bekeuren en de bekeuringen moeten schriftelijk worden ingediend bij de rentmeester der domeinen te Den Bosch.

109. V. 22 juni 1771 2/12v

De schepenen van Veldhoven kommitteren de president van de dingbank om op de Kwartiersvergadering te Eindhoven op maandag 1 juli 1771 mede te delibereren.

110. Z. 28 juni 1771 2/13r

Schepenen en burgemeesters van Zeelst kommitteren de schepen Hendrikus Jan Beijsens om op de Kwartiersvergadering te Eindhoven op 1 juli 1771 mede te delibereren.

111. B. 29 juni 1771 2/13v

Schepenen en burgemeester van Blaarthem kommitteren de schepen PeterBaselmans om op de Kwartiersvergadering te Eindhoven op 1 juli 1771 mede te delibereren.

112. B. 1 augustus 1771 2/14

Peeter Baselmans en Franciscus van der Leent schepenen van Blaarthem, Jan Hoemans, burgemeester, Hendrik van Dommelen, armmeester, Willem van Baarslag en Hendrik BaSelmans, zettters, representerende het corpus van Blaarthem, zijn met Lambert Greve, koster en schoolmeester van Blaarthem en Gestel overeengekomen, dat laatstgenoemde voor huishuur jaarlijks 12 gulden ontvangt en dat hij in de toekomst geen verdere eisen zal stellen.

113. V. 10 augustus 1771 2/14v-15r

Stephanus Hermanni, president, en Anthonij van Meurs, schepen te Veldhoven, hebben hun medeschepen Jacobus van Ravensteijn afgevaardigd, zich op dinsdag 20 augustus naar de gekommitteerden van de Raad van State in Den Bosch te begeven om zich als pachter der gemene middelen over Veldhoven aan te dienen voor de tijd van 1 oktober 1771 tot 30 september 1772. Hij zal de gemeentegoederen als borg stellen.

114. Z. 12 augustus 1771 2/15v

Jan Willem Bogers en Hendrik van Dinther, schepen en burgemeester van Zeelst, hebben hun medeschepen Hendrikus Jan Beijsens geautoriseerd zich naar de gekommitteerden van de Raad van State in Den Bosch te begeven en zich aldaar als pachter der gemene middelen en konsumptiën over Zeelst aan te dienen van 1 oktober 1771 tot 30 september 1772.

115. B. 15 augustus 1771 2/16r

Peeter Baselmans en Jan Hoemans, schepen en burgemeester van Blaarthem, hebben hun medeschepen Franciscus van der Leen geautoriseerd om zich bij de gekommitteerden van de Raad van State te Den Bosch als pachter van de gemene middelen aan te dienen voor de tijd van 1 oktober 1771 tot 30 september 1772.

116. Z.V.B. 6 september 1771 2/17r-18r

Extrakt uit het register der resoluties van de Staten-Generaal op het rekwes van officier en regenten der gekombineerde dingbank Zeelst-Veldhoven-Blaarthem om toestemming voor de publieke aanbesteding van een nieuw raadhuis te Veldhoven. Het raadhuis mag worden gebouwd op kosten van de drie dorpen. Veldhoven zal f. 500,- moeten bijdragen, Blaarthem f. 200,- en het aandeel van Zeelst kan worden gevonden uit het voordelig slot der rekening van het dorpshuishouden aldaar. De genegotieerde kapitalen kunnen worden afgelost na aflossing van de kapitalen voor de pastorie.

117. Z. 22 november 1771 2/16v

Protest van Jan Willem Bogers, Joachim Geene, schepenen te Zeelst, en Hendrik van Dinther, burgemeester van Zeelst, tegen de aanbesteding van het raadhuis te Veldhoven zonder hun voorkennis. Dit schriftelijk protest volgt na een Mondeling protest op de weigering van de regenten van Veldhoven om inzage en deponering van het betreffende bestek te verlenen.

118. Z.V.H 5 december 1771 2/18v

Vergadering van president en schepenen van Veldhoven, waarbij de sekretaris wordt gelast geen kopie van de resolutie inzake het bouwen van het raadhuis aan die van Zeelst af te geven, daar Zeelst met het Veldhovense huishouden niets heeft te maken. Aan de secretaris wordt schadeloosstelling beloofd voor eventuele moeilijkheden hieruit voortkomende.

119. Z.V. 31 januari 1772 2/19r

Vergadering van de schepenen Willem Bogers en Joachim Geene en de burgemeester Hendrik van Dinther te Zeelst, de zettters Adriaen Baselmans en Arnoldus Coppelmansy de armmeester Gijsbert van Lotrings en de kerkmeester Jan Christiaen Bogers, inzake het raadhuis te Veldhoven. Men vraagt zich af, waarom het raadhuis te Veldhoven moet worden gebouwd en niet te Zeelst, waar voortijds altijd de raadskamer was. Tevens is de vergadering tegen de manier van de gedane aanbesteding en de weigering der inzage van het bestek door de Veldhovense regenten. Er zal een desbetreffend rekwest bij de H.M. worden ingediend.

120. Z. 26 juni 1772 2/20r

Jan Willem Bogers, schepen, Jan Eijmáns en Huijbert van Duilsel burgemeesters van Zeelst, autoriseren hun medeschepen Joachim Geene om op woensdag 1 juli 1772 op de Kwartiersvergadering namens de regenten van Zeelst mede te delibereren.

121. V. 27 juni 1772 2/19v

Stephanus Hermanni, president, en Anthonij van Meurs, schepen te Veldhoven, autoriseren hun medeschepen Jacobus van Ravensteijny om op Woensdag 1 juli 1772 namens de regenten van Veldhoven op de Kwartiersvergadering mede te delibereren.

122. B. 27 juni 1772 2/20v

Peeter Baselmans en Wouter Smulders, schepen en burgemeester van Blaarthem, autoriseren Franciscus van der Leen, hun medeschepen, om op woensdag 1 juli 1772 namens de regenten van Blaarthom op de Kwartiersvergadering mede te delibereren.

123. V. 24 augustus 1772 2/21r

Stephanus Hermanni, president van de dingbank, wordt door de Veldhovense schepenen Jacobus van Ravesteijn en Anthonij van Meursafgevaardigd, om zich op 18 september 1772 bij de gekommitteerden van de Raad van State in Den Bosch als pachter der gemene middelen aan te dienen voor het dorp Veldhoven van 1 oktober 1772 tot 30 september 1773.

124. Z. 24 augustus 1772 2/21v

Joachim Geene, schepen, en Jan Eijmans en Huibert van Duitsol, burgemeesters van Zeelst, kommitteren Jan Willem Bogers, om zich

op 18 september 1772 te Den Bosch als pachter der gemene middelen aan te dienen voor de tijd van 1 oktober 1772 tot 30 september 1773.

125. B. 24 augustus 1772 2/22r

Peeter Baselmans, schepen, en Wouter Smulders, burgemeester van Blaarthem, kommitteren hun medeschepen Franciscus van der Leen, om Zich op 18 september in Den Bosch als pachter der gemene middelen voor het dorp Blaarthem aan te dienen en wel voor de tijd van 1 oktober 1772 tot 30 september 1773.

126. V. 8 april 1773 2/22v

Extrakt uit de resoluties van de Raad van State, waarbij de regenten van Veldhoven erop worden gewezen, dat zeker kapitaal, op 5 mei 1694 opgenomen en op 5 augustus 1736 door de beleggers aan de armen van Veldhoven overgedragen, waarvan Veldhoven wel de rente aan de armen heeft betaald, tot heden nog niet is afgelost. Er wordt op spoedige aflossing aangedrongen.

127. V. 24 juni 1773 2/23r

Stephanus Hermanni en Jacobus van Heijst kommitteren Anthonij van Meurs naar de Kwartiersvergadering te Eindhoven op 30 juni 1773.

128. Z. 25 juni 1773 2/23v

Joachim Geene, schepen, Hendrikus de Wit en Jan Jansens, burgemeesters, te Zeelst kommitteren hun medeschepen Hendrik Peeter Renders naar de kwartiersvergadering te Eindhoven op 30 juni 1773.

129. B. 26 juni 1773 2/24r

Franciscus van der Leen, schepen, en Jan van den Heuvel, burgemeester te Blaarthem, kommitteren hun medeschepen Peeter Baselmans naar de kwartiersvergadering te Eindhoven op 30 juni 1773.

130. V. 30 augustus 1773 2/24v

Anthonij van Meurs en Jacobus van Heijst, schepenen te Veldhoven, kommitteren de president Stephanus Hermanni, om zich te Den Bosch als pachter der gemene middelen aan te dienen voor de tijdvan 1 oktober 1773 tot 30 september 1774.

131. V.B. 9 september 1773 2/26

Vergadering van president en schepenen van Veldhoven en Blaarthem, waarin wordt besproken een brief van professor J. van Dijk aan predikant Ross te Veldhoven. Hierin verzoekt genoemde professor om medewerking inzake een generaliteitskollekte voor de afgebranden in Valkenburg. De opbrengst verzoekt hij in handen te stellen van D. Thielen te Eindhoven. President en schepenen beslissen, dat geen enkele kollekte mag worden gehouden zonder legitimatie van de H.M.

132. Z. 10 september 1773 2/25r

Joachim Geene, schepen, Hendrikus de Wit en Jan Jansen, burgemeesters van Zeelst, kommitteren Hendrik Peeter Renders, hun medeschepen, om zich te Den Bosch als pachter der gemene middelen aan te dienen voor de tijd van 1 oktober 1773 tot 30 september 1774.

133. B. 11 september 1773 2/25v

Peeter Baselmans, schepen, en Jan van den Heuvel, burgemeester te Blaarthem, kommitteren Franciscus van der Leen, hun medeschepen, om zich te Den Bosch als pachter der gemene middelen aan te dienen voor de tijd van 1 oktober 1773 tot 30 september 1774.

134. V. 29 september 1773 2/27r

Vergadering van President, schepenen, burgemeesters, zettters en armmeesters van Veldhoven, waarbij wordt besloten een bedeljager voor Veldhoven aan te stellen, die alle bedelaars en landlopers uit het dorp moet weren. Martinus van Meulen wordt als bedeljager aangesteld en wel op een jaartraktement van 40 gulden. Alle twee jaar wordt hem een nieuwe rok toegewezen.

135. V. 20 juni 1774 2/27v

Stephanus Hermanni en Anthonij van Meurs, president en schepen van Veldhoven, kommitteren hun medeschepen Jacobus van Heijst, om op de kwartiersvergadering van 30 juni te Eindhoven de belangen van Veldhoven te behartigen.

136. Z. 24 juni 1774 2/28r

Joachim Geene, schepen, en Hendricus Jan Beijssens en Hendrikus van der Heijden, burgemeesters te Zeelsts kommitteren Hendrik Peeter Ronders, hun medeschepen, om op de kwartiersvergadering te Eindhoven op 30 juni 1774 de belangen van Zeelst te behartigen.

137. B. 25 juni 1774 2/28v

Peeter Baselmans en Martinus Baselmans, schepen en burgemeester van Blaarthem, kommitteren Franciscus van der Leen, hun medeschepen, om op de Kwartiersvergadering te Eindhoven de belangen van Blaarthem te behartigen.

138. V. 30 augustus 1774 2/29r

Stephanus Hermanni en Anthonij van Meurs, president en schepen te Veldhoven, kommitteren Jacobus van Heijst, om zich te Den Bosch als pachter der gemene middelen voor het dorp Veldhoven aan te dienen voor de tijd van 1 oktober 1774 tot 30 september 1775.

139. Z. 1 september 1774 2/29v

Joachim Geene, schepen, en Hendrikus Jan Beijssens en Hendrikus van der Heijden, burgemeesters van Zeelst, kommitteren Hendrik Peeter Renders, hun medeschepen, om zich te Den Bosch als pachter der gemene middelen

aan te dienen voor de tijd van 1 oktober 1774 tot 30 september 1775.

140. B. 3 september 1774 2/30r

Peeter Baselmans en Martinus Baselmans, schepen en burgemeester van Blaarthem, kommitteren Franciscus van der Leen, hun medeschepen, om zich te Den Bosch als pachter der gemene middelen voor het dorp Blaarthem aan te dienen voor de tijd van 1 oktober 1774 tot 30 september 1775.

(wordt vervolgd)

IV. HET JAARKEURBOEK VAN DE VRIJHEID EN HEERLIJKHEID OIRSCHOT-BEST

(vervolg)

61. ONDER DEN DIENST GODTS NIET TE MOGEN TAPPEN:

Is geordonneert dat nijemant wije hij sij vram binnen Oirschot op alle sondaghen ende banvierdaghen van acht ueren dat men het woord Godts sal beginnen te predicken totdat die hoochmisse wijt sal sijn niet en sal mogen drincken noch lepelen in eeniger manieren in eenige herbergen, contrarie doende sullen breucken soo weerd oft weerdinne als dranckers elck van ben telcker reijzen eenentwintich stuijvers als voor te deijlen ten sij weghveerdige personen.

(Niemand mag op zon- en feestdagen tussen 8 uur 's morgens en het einde van de hoogmis in Oirschotse herbergen iets gebruiken. Herbergiers of drinkers, die deze verordening overtreden, zullen een ieder telkens met 21 stuiver worden beboet.)

62. EGHEEN BEESTEN MET VORCKEN TE MOGEN HOEDEN NOCH EGHEEN ST MARTENS VUER TE MOGEN STOECKEN:

Is geordonneert dat nijemants boden oft kinderen die beesten oft schaepen sullen mogen hoeden opter gemeijnte met vorcken mor alleenelijck met roeijen, contrarie doende sullen breucken die ouders ende meesters van deselve telcker reijse seven stuijvers als voor te deijlen, ende becalangiert worden van allen diegene die van eede sijn, insgelijckx dat egheene boden, kinderen of jongers en sullen mogen stoocken Ste Martens voeren in de eckeren ende velden, in geender manieren, contrarie doende te verbeuren als voor ende becalangieren als voorschreven is.

(Knechten of kinderen die koeien of schapen op de gemene weilanden hoeden, mogen dit alleen doen met takken en niet met vorken (hooi- of mestvork). Bij overtreding hiervan worden de ouders of eigenaars met 7 stuivers beboet. Evenmin mogen knechten en kinderen in de akkers en velden St.-Maartensvuren stoken.)

63. VAN HAER TWEE GANSEN EN EENEN GENT OPT BROECK TE MOGEN HOUDEN ENDE DE VERCKENS TE MOETEN RINGEN:

Is geordineert dat nijemant heel Oorscot door (om het Broeck in eeren te houden) meer dan twee gansen en sal mogen houden ende oenen gent opt Broeck, contrarie doende sal breucken seven stuijvers, .ende allen die gansen. breucken die men daer meer biden sal dan voorschreven is ende oock egheen vercken op dat Broeck te mogen houden sij en suilen regt op oft in de nouse geringht sijn moeten, contrarie doende sal ijgelijck van elcken vercken breucken 4 st. als voor te deijlen, die welcke die sullen mogen becalangieren allen den genen die van eede sijn.

(Niemand mag op het Broek meer dan twee ganzen en één gent houden. Overtreding wordt met 7 stuiver beboet. Varkens die in het Broek worden gehouden moeten geringd zijn. Voor elk varken, dat niet is geringd, moet een boete van 4 stuiver worden betaald.)

64. EGHEEN KUCHERS TE MOGEN VERKOOPEN:

Is geordineert dat nijemant egheen onganse hoornebeesten die men gemeijnlijck noempt kuchers en sal mogen verkoopen, contrarie doende sal breucken telcker reijse sesse gulden als voor te deijien ende daer en boven het vleesch te verbeuren.

(Niemand mag ongezond hoornvee, zogenaamde "kuchers" verkopen. Overtreding wordt met 6 gulden beboet en het vlees wordt verbeurd verklaard.)

65. VAN HET BROODT BACKEN:

Is geordineert, dat men alhier binnen der Vrijheijt van Oirschot bijeden genen die broodt verkooperen sijn, sal moeten leveren alsoo veele pont broodts, s.co wit als anders, te weten terwe ende rogge gelijk men voor elcker prijs levert binnen der stadt van s Hertogenbossche waer af die keurmeesters het stael sullen halen tot Boxtel 's vrijdaeghs omme sanderdaghs daer naer den brootverkoopers oft beckers, daer af te adverteren, ende dies sal elcken becker schuldigh sijn te setten een teecken opt broot dat hij backende ende verkoopende is, daer men sijn teecken ende geboekt aen bekennen magh, ende en sullen de voorschreven beckers oijck onder de terwe egheen ander graen mogen mengen, d welck de keurmeesters sullen kauren, des men hen op henne kennisse sal gelooven opde verbeuxte van het broedt dat men te kleijn, en het witte broodt dat men met ander granen gemengelt bevonden sal hebben ende daer toe noch XXI st. van het broot te ligt bevonden als voor te deijlen.

(Aan de broodverkopers te Oirschot moet brood (zowel tarwe- als roggebroom) van hetzelfde gewicht worden geleverd, van dezelfde samenstelling en dezelfde prijs als te 's-Hertogenbosch. De desbetreffende stalen zullen de keurheesters vrijdags te Boxtel halen om hiermede daags daarna de broodverkopers en bakkers te informeren. Iedere bakker is verplicht zijn merkteken op het brood aan te brengen. Hij mag geen ander graan onder de tarwe mengen of het moet door

de keurmeesters gekeurd zijn. Brood dat te klein en witbrood dat met ander graan vermengd bevonden wordt, zal verbeurd worden Verklaard. Bovendien moet 21 stuiver worden betaald voor brood, dat te licht bevonden wordt.)

66. VAN VOOR DEN LANGEN DIJCK EGHEENEN TORFF TE MOGEN SLAEN:

Is geordineert dat nijemant van nu voortaan en aal mogen torff slagin voor den Langen Dijck opte verbeurte Van 21 st. als voor te deijlen.

(Voor de Lange Dijck mag in het vervolg geen turf meer worden gestoken. Overtreding wordt met 21 stuiver beboet.)

67. VAN EGHEEN VERBORGEN RUIJDIGHE SCHAEPEN TE MOGEN HOUDEN:

Is nogh geordonneert dat men geen verborgen schaepen die ruijch sijn en sal mogen houden en ingeval eenige gehouden worden, schade doende, sal breucken XXI stuijvers, en sal oock schuldigh sijn de schade te repareren die de schaepen gedaen sullen hebben.

(Schurftige schapen mogen niet in het verborgen worden gehouden. Indien hierdoor schade wordt berokkend, moet deze worden vergoed en bovendien 21 stuiver boete worden betaald.)

68. VAN DE LASTEN REELIJKEN TE MOETEN BETALEN:

Is geordineert dat een ijegelijck alhier geset wordende in de beede in den commer oft eenige andere lasten oft onraet bij den schepenen ende andere goede mannen geordineert uijt te deijlen, sal gehouden sijn dese te betalen, op heerlijcke ende reele executie als offet waren censors, conincxs oft 's heeren penningen, inne manieren van wijgeringe eerst ende voor al namptisatie ende daer teijnden regt.

(Een ieder die aangeslagen wordt in de bede, in de dorps-of andere lasten of in de kostenverdeling, door schepenen of andere goede mannen opgesteld, moet deze lasten betalen alsof het belastingen van de Keizer, Koning of Heer waren. Bij weigering moet "namptisatie" (borgstelling, dare presentem pecuniam) plaatshebben, waarna rechterlijke beslissing)

69. HOE VEEL DUIJVEN MEN SAL MOGEN HOUDEN:

Is geordonneert dat nijemant hem en vervoordere eenige duijven te houden dan tot elck lopen saet lants twee opte verbeurte van eenentwintigh stuijvers te deijlen als voor.

(Niemand mag per lopen zaad (landmaat van 100 roe) meer dan twee duiven houden. Overtreding wordt met 21 stuiver beboet.)

70. VAN EGHEENEN AFGECOORDEN VISCH TE COOPEN OFT VERCOOPEN:

Item is geordineert dat nijemant wije hij sij hem en vervoordere te coopen binnen der staat van den Bossche oft elders eenigerhanden affgecoorden visch omme den selven binnen Oirschot te vercoopen opte verbeurte van eenentwintigh stuijvers te deijlen als voor.

(Niemand mag te Den Bosch of elders afgekeurde vis kopen om deze in Oirschot te verkopen. Overtreding wordt met 21 st. beboet.)

71. VAN NAE THIEN UEREN NIET TE MOGEN TAPPEN OFT DRINCKEN:

Is geordineert dat nijemant hem en vervoordere bij nachte nae den thien ueren te tappen, offte te drinckenen te setten opten pene van XXI stuijvers te verbeuren, soo wel bij den werdt offte werdinne als bij den drenckers.

(Niemand mag na tien uur 's avonds in een herberg tappen of drinken. Zowel de herbergiers alsook de drinkers worden bij overtreding net 21 stuiver beboet)

72. VAN DE PUTTEN TE SCHOUWEN:

Is geordonneert dat een ijegelijck sijn schoftputten alsoo sal bewaeren met tuijnen oft met plancken datter nijemant anders egheene schade bij sijnen persoone kijnden oft beesten door en leijde op te verbeurte van verthien stuijvers ende deselve te verbeuren soo wanneer die beschout sullen worden.

(De eigenaars van putten moeten deze zo afschermen en afdekken, dat noch Personen (kinderen) noch dieren enige schade oplopen. Nalatigheid in deze wordt bij de schouw met 14 stuiver beboet)

73. VAN EGHEENEN VOORCOOP TE MOGEN DOEN:

Is geordonneert dat nijemant wije hij sij hem en vervoordere eenigen voorcoop te doen oft te doen doen van vleesch oft visch boteren oft eijer ot te verbeurte van XXI st. als voor te deijlen.

(Niemand mag enige voorkoop (opkopen van waren) van vlees, vis, boter en eieren doen. Overtreding wordt met 21 stuiver beboet.)

74. VAN VLEIJSCH DES SATERDAEGES NIJET VERCOCHT BINNENS HUIJS TE MOETEN VERCOOPEN:

Ende sullen de vleeshouwers hen vleesch des saterdaeghs te merckt moeten brengen ende dat sij het niet al en hadden vercocht dat sij hetselve vleesch sullen mogen dan vercoopen binnen hennen huijse, sonder op de strate 't selve te merckten oft te vercoopen op te verbeurte van XIII st. als voor te deijlen.

(De slaggers moeten hun vlees des zaterdags op de markt verkopen, en al hetgeen zij daar niet verkocht hebben, mogen zij binnen hun huis verkopen en niet meer op straat aanbieden.

Overtreding wordt met 14 stuiver beboet)

75. VAN DE WATERLATEN IN 'T BESTER BROECK. DEN EENEN IN .DEN ANDEREN TE LATEN:

Is geordineert dat die hertgangen van Verrenbest, Naestenbest ende Aerle sullen comen in de Gerstmaendt ale 't selve sal worden geboden net ongaende ploeghen ende lenneperden daer aen, ende andere egheene perden hebbende met schoppen en spaeijen oft andersints soo dat geboden sal worden en heel Oirschot door in het Bester Broeck om den eenen waterlaet in den anderen te brengen, op te verbeurte van XXI st. als voor te deijlen.

(De inwoners der hertgangen van Verrenbest, Naastenbest en Aarle zijn verplicht tijdens de septembermaand met ploegen

en paarden, en wie geen. paard heeft met schop en spade, alle afwateringsloten in het Besterbroek met elkaar te verbinden)

76. VAN DOOR HET STEENSTRAETIJEN OFTE OVER ONS LIVROUWEN
KERCKHOFF NIET TE VAEREN:

Is nogh geordineert datnijemant wije hij sij hem en sal vervoorderen door het Steenstraetijen te vaeren ten sij hij daer eenen wegh over heeft, noch oock over de roosters van onsen Vrouwen Kerckhoff, op te verbeurte van XXI st. als voor te deijlen.

(Niemand, tenzij hij een eigen weg aldaar heeft, mag door het Steenstraatje of over de "roosters" van O.L. Vrouwenkerkhof varen. Overtreding hiervan wordt met 21 stuiver beboet)

77. VAN DEN VRIJTHOFF TE HOOGHEN:

Is geordineert dat men elcken vanden hertgangen sal versuecken tot assistentie van den Vrijthoff te verhoogen, ten eijnde 't water gal aflopen, ende elcken hertganck daer toe versocht wesende sal gehouden sijn eens te compareren op te pene van XIII st. dies sullen die vanden Kerckhoff egheen perden oft kerren hebbende assistentie moeten doen omme daer te slichten ende helpen laijen.

(Iedere hertgang is verplicht assistentie te verlenen bij het ophogen van het Vrijthof, teneinde het water te doen aflopen. Inwoners van de hertgang Kerkhof, die geen paarden of karren hebben, moeten helpen bij het egaliseren en laden. Het niet nakomen van dit artikel heeft een boete van 14 stuiver tot gevolg)

78. VAN TE GRAVEN OP TEN VRIJTHOFF DAT HET WATER AFLOOPEN MAGH:

Is geordonneert dat een ijegelijck tusschen Adriaen Schoenmakers ende Marije Cuijpers woonende voor sijn erffve gehouden sal sijn te graven oft te doen graven, ten eijnde dat het water daer door sijnen cours hebben sal op te pene als boven.

(Een ieder, die tussen Adriaen Schoenmakers en Marije Cuijpers in woont, is verplicht voor zijn erf te graven of te doen graven, zodat het water kan aflopen)

79. VAN DE LIJNDEN TE BEWAREN:

Is geordineert dat men alle beijde de lijnden sal alsoo bewaren ende preservareren datter nijemant van den ingesetenen hem en Bal voorderen deselve te quetsen met backen af te houwen oft snijden oft andersints hinderlijck te wesen, contrarie doende sal breuc XXI stuiver.

(Beide linden moeten aldus bewaard en beschermd worden, da niemand van de ingezetenen zich zal verstouten, deze te beschadigen door takken af te slaan enz. Overtreding wordt 21 stuiver beboet)

80. VAN DE PLASSEN AF TE LATEN:

Is geordonneert dat een ijegelijck voor ende tegen sijn erffv, plassen soo wel binnen als buijten sal aflaten naer den naesten cours, op te verbeurte van seven st.

(Een ieder is verplicht voor en tegen zijn erf alle water

plassen zowel binnen als buiten naar de dichtstbij liggende Waterloop af te laten vloeien)
(wordt vervolgd)

V. DE OIRSCHOTSE OORKONDEN VAN 1311 tot 1791
(vervolg)

24. OORKONDE VAN HERTOGIN JOHANNA
5 augustus 1385

Johanne bider gracies Goids hertoghinne van Luxemborgh van Lothringen van Brabant van Limborgh, marcgrevinne des Heilichs Rijcs, doin kont allen luden, dat wij onsen goeden luden van Orschot ende vat Berse gheorloeft hebben ende gewillecoirt orloven ende illecoren uit desen brieve, dat sij alstilken oost als sij gedaet hebben omme altulke confirmacie hoirre gemeijnten. Aen ruerende alsij nu van ons hebben versregen, onder hen sette mogen bescheidenlic ende nemen sij van hoirre gemeijnten wt te gheven of andersins hoe hen dat evenst comen sal ten minsten laste ende commer onzer goeder luden aldaer ende ten meesten profite, ontbieden dair om onsen schoutet van Kempenlant ernstelic bevelende dat hi alsulke settinge als hier om bij onsen goeden luden die daer toe geboren telen werden eendrechtichlic gezet sal werden, ende oic andere fauten die van alsullen voirledenen settingen aldair noch wtstaen mogen ten versuek der personen die dair toe gedeputeert selen werden wtpande tonder wederseggen oft vertrec, des niet latende op zijn ambacht te behouden. In orkonden det briefs dair wij onsen zegel aen hebben doin hanghen. Gegeven tot Bruessele vijf dage in augusto int jaer ons Heren M CCC ende viventachtentick
(Hertogin Johanna staat haar goede lieden van Oirschot en Beerze toe dat zij de kosten in verband met de door haar gegeven bevestiging inzake de gemene gronden mogen verhalen door een bescheiden omslag of verkoop van percelen uit de gemene gronden. De schout van Kempenland wordt gelast erop toe te zien, dat de gekozen zettters deze heffing in eendracht doen plaats hebben.)

25. OORKONDE VAN HERTOGIN JOHANNA
5 augustus 1385

Johanne bider gracies Goids hertoghinne van Luxemborgh van Lothringen van Brabant ende van Lymborgh, marcgrevinne des Heilichs Rijcs doin kont allen luden, dat wij alle alsulke charten ende privilegien als in tiden voir eden van onsen vervaren zeliger gedenkenitr sen onze goede lude van Orsscot hoiren gemeijnten aenruerende vercregen ende bezegelt hebben mogen denselven onsen goeden luden in alle hoire macht ende begripe gheconfirmeert hebben gheapproveert ende gheratificeert ende met desen jegenwordigen brieve confirmeren approberen ende ratificeren also verre alst in ons is sonder arghelist wederroepende oic mit desen selven brieve al alsulke pael steden

als in voirdedenen tiden in den voirsch. hoiren ghemeijnten gestoken mogen sijn, sij bij onsen drossaten van Brabant geschiet of anderen enigen onser ambechteren ende richteren, ende ontbieden dair om ernstelic bevelende onsen schoutet vanden Bossche die nu is of hier namaels sijn sal dat hi onse voirsch. goede lude van Orsscot na begripe hoirre voirsch. charten ende. privilegienin hoirre gemeijnten paisselic ende rastelic houde. ende dorre vredelic gebroken doe tewegen dagen, ende alsulke paelsteden als men dair inne sal vinden stekende sonder ijemans wederseggen desen brief gesien ende sonder enich vertrecken wtwerpen doe des niet latende op onse hulde te behouden, In orconden des briefs dair wij onsen zegel aen hebben dein hanghen, gegeven tot Bruessel vijf dage in auguzto int jaer ons Heren dusent driehondert ende viventaclizntich.

(Hertogin Johanna bevestigt alle privileges, door haar voorgangers aan Oirschot gegeven t.a.v. verkregen gemene gronden. Alle paalsteden(grensafpalingen), die tussentijds door drossaards of andere funktionarissen of rechters zijn gezet, moeten op last van de schout van Den Bosch worden verwijderd.)

26. SCHEPENOORKONDE VAN OIRSCHOT

9 april 1389

Wij Henric Vos, Jorden Brant, Wouter van Gunterslaer,Goedevart Eckermans, Willem van Heersel, Jan Ilenrics soen was van Aerle ende Jan die Gruijter van Roedereljghon, scepenen in Oerscot, tughen onder onsen ghemeijnen seghelle, dat voer ons sijn comen Wouter van Audenhoven, Alaert Wuest, Willem van Aerley Jan van Audenhoven, Peter vanden Loect ende Willem Andries, ende tuechden op hoeren eet met manisse des richters, dat Johannes, her Willems Vos natuerleec soen, dien hi vercreghen hadde bi Beerthen Duijschen comen is ende heeft gheloeft met hande ende met monde Jannen vanden Stadeker, dat hi almakn seventien pont ende vijf scellinghen siaers paymentsy als hi jaerlijcs ende erfeliken gheldende is den Heijlleghen Gheest van Oerscot, hem jaerlijcs ende erfeliken ghelden ende betalen sal met alzulkenen payment, als die stat vanden nusche jaerlijcs neemt ende gheeft van hoeren payment, sonder enich wedersegghen als tot behoef des Heijlichs Gheest van Oerscot. Ghегheven int jaer ons Heren doen men streef dusent driehondert tachtentich ende neghen op den neghenden dach in aprili.

(Getuigenverklaring voor de schepenbank van Oirschot door Wouter van Audenhoven, Peter vanden Loect en Willem Andries, dat Johannes, natuurlijke zoon van Heer Willem Vos, verwekt bij Beerthe Duijschen, voor de schepenbank is verschenen en aan Jan van den Stadeker heeft beloofd, dat hij de jaarlijkse betaling van 17 pond en vijf schilling aan de H.Geest te Oirschot in de gangbare munt zal betalen, die de stad 's-hertogenbosch neemt en geeft.)

27. SCHEPENOORKONDE VAN OIRSCHOT

12 juni 1389

Wij Henric Vos, Jordan Brant, Willem van Heersel, Goedevart Eckermans, Wouter van Gunterslaer, Jan Henrics soen was van Aerle ende Jan die Gruijter van Rodereijghen, scepenen in Oerstot, tughen onder onsen ghemeijnen seghelle, dat voer ons comen sijn Henric van Espe, Heijlwijch ende Lijsbette, sijn wittighe susteren, met hoe ren momberen die hon met recht ghegheven werden ende hebben erfeliken vercocht Jannen vanden Schoeter tot behoef des Heijlichs Gheest van Oerscot acht lopen goets ende gheefs rogghen siaers erfs pachts der gherechter maten van Oerscot allen jaer erfeliken ende omtermeer op onser Vrouwen dach Lichtmisse als men kerssen bornt te ghelden ende te betalen te heffen ende te boeren uut twee loe pensaet lands ghelegghen in die herscap van Best in die parochie van Oerscot dat Heijlwighen van Espe te wesen plach tuschen derffenissen Jans vander Scoet ende der ghemeijnder straeten, ende dat Henric van Espe Heijlwijch ende Lijsbette sijn susteren met hoeren momberen voerseijt gheloeft hebben op hon ende op hoer goede voer hon ende voer hoer erfghenamen nae hon Jannen wanden Schoeter tot behoef des Heijlichs Geest voorst. dese voercc. acht loepen rogghen siaers erfspachts te weren in den voersc. onderpande als men erve van recht sculdich is te weren ende allen voercommer daer in af te doen sonder der heren tsijns vanden gronde. Ghegheven int jaer ons geren doe men streef dusent driehondert tachtentich ende neghen op den twelfsten dach in junio.

(Akte van verkoop van een jaarlijkse erfpacht van 8 lopen rogge, te betalen op Maria lichtmis en wel uit een stuk land van 2 lopen zaad, behorende aan Heijlwich van Espe te Best en gelegen tussen de erven van Janá vander Scoet en de gemene straat, door Henric van Espe en zijn zusters Heijlwich en Lijsbeth aan Jan vanden Schoeter t.b.v. de H. Geest van Oirschot.)

28. SCHEPENOORKONDE VAN OIRSCHOT

13 oktober 1389

Wij Henric Vos, Jordan Brant, Willem van Heersel, Goedevart Eckermans, Wouter van Gunterslaer, Jan Henrics soen was van Aerle ende Jan die Gruijter van Rodereijghen, scepen in Oerscot, tughen onder Onsen ghemeijnen seghel dat voer ons comen sijn Johannes Leijsen als momber Lijsbette sijns wijfs, Kathelijn Kathelinen Beerthen dochter was met hoeren momber die hoer met recht ghegheven was, Human Maes Humans soen van Boextel als momber Kathelinen sijns wijfs, ende Lijsbette ende Heijlwijch Wantems, Kathelinen Beerthen soene dochters met hoeren momberen die hber met recht ghegheven worden, ende hebben met seepenenbriVen opghedragghen erfeliken ende overghegheven Alarden Kathelinen Beerthen natuerleec soen die si vercreghen hadde bi Henric Wuest alsulkenen enen mudde rogghen siaers erfspachts der gerechtermaeten van Oerscot jaerlijcs ende erfelijcks op onser Vrouwen dach Lichtmissen als men kerssen bornt te betalen uut drie mudden ende enen lopen rogghen siaers erfspachts als Henric Henrics soen van Melcroede desen

voersc. Joannen, Kathelinen, Humanen, Lijsbette ende Heijlwighen met soepen brieven overghegheven heeft dat Henrics moeder erfeliken gheldendewas Wouteren Matheue soen van Esche sinen medeswagher uut Margarieten sijns wijfs erfenisse ghelijc als die scepen brieve begripen die daer op ghemaect sijn ende dat deese voersc. Joannes, Kathelijn, Humans Lijsbett ende Heijlwijch halmelinghen verteghen hebben op dit voersc. een mudde rogghen siaers erfspachs tot behoef Alarts voersc. ende sijnre erfghenamen nae hem ende hebben mede gheloeft op hem ende op hoer goed voer hem ende voer hoer erfghenamen na hen Alarden voersc. ende sinen erfghenamen nae hem dit voers. opdraghen overgheven ende vertien vast ende stedich te houden tot ewighen daghen ende allen voercommer daer in af te doen die sij daer op ghemaect Leghen hebben oft die daer van hoeren wegghen opcomen mach sonder enich wedersegghen. Ghegheven int jaer ons Heren doe men streef duser driehondert tachtentich ende neghen op den dertienden dach in octobri.

(Johannes Leijsen (als mombere van zijn vrouw Lijsbeth), Kathelijn (dochter van Kathelijn Beerthen), Human Maes (zoon van, Thomas Humans van Boxtel, als mombere van zijn vrouw Kathelijn), Lijsbeth en Heijlwich Wantems (dochters van Katherina Beerthen) hebben overgedragen aan Alart (natuurlijke zoon van Kathelijn Beerthen, verwekt door Henric Wuest) een erfpacht van één mud rogge uit een pand van drie mud en één lopen rogge, die Henric Henrics van Melcroede overgegeven had aan Johannes Leijsen.)

29. SCHEPENOORKONDE VAN OIRSCHOT

6 maart 1391

Wij Wouter van Oudenhoven, Alaert Wust, Aert vander Braken, Peter vanden Laeckl Goovart vanden Merven, Kerstiaen die Cromme, ende Jan Heijnen Aelbrechs soens van Best, scepenen in Oerschot, tuijgen onder onsen gemeijnen zegel, dat voer ons is comen Maroeljs Rutten Persoens soen soen ende heeft erfelijcken vercocht Jannen vanden Stadecker tot behoef des Heijlichs Geest van Oerschot vier lopen gods ende geefs roggen tsaers te betalen allen jaer metter gerechte maten van Oerschot tot onser Vrouwen misse als men kerssen borndt wt enen stucksken beems gelegen inder parochie van Oerschot metter eender zijden aen die Duuchsche Voert ende metter andere zijden aen Pauwels Febris kijnder erve te weren plach, voert heeft Marcelis voersc. gelooft op hem ende op sijn goet voer hem ende voer sijn nacomelingen na hem Jannen voersc. tot behoef des Heijlichs Geest dit voernoempt stuccke beems te weren voer dese voersc. vier lopen roggen tsaers als men erve van recht is schuldich te weren, ende allen voercommer dair in aff te doen sonder een mudde roggen tsaers aen der heren chijn van gronde. Ghegheven int jaer ons Heren doemen streef duser driehondert ende eenentnegentich opten senten dach in marcio.

(Marcelis, zoon van Rut Persoens, heeft aan Jan vanden Stadecker t.b.v. de H. Geest te Oirschot verkocht een jaarlijkse erfrente van 4 lopen rogge, te betalen op Maria Lichtmis, en wel uit een stuk weiland tussen de Duuchsche Voert en het erf der kinderen van Pauwels Pebris.)

30. SCHEPENOORKONDE VAN OIRSCHOT

14 december 1391

Wij Art vander Braken, Peter vanden Loect, Alaert Wust, Gbevaert vanden Meerven, Kerstiaen die Cromme ende Jan Henrics Aelbrechs scepen zoen van Best, scepenenn Oerscot, tugen onder onsen geMeijren zegel, dat tomen is Wouter van Audenhoven, ons medescepen, voer die vierscaren ende heeft hem doen richten met vonnis ende met recht voer siin gebrecke van vierthegen Hollanscher guldenen die Gerijt vanden Blommendael van Gestel Wouteren voersc. sculdich was van wittegen scout gelike Wouter wael betuuchde inden gerijch aen achtien loepen roggen siaers erfspachs die Jan Wouters zoen vander Duert Gérijts voersc. sweer jaerlics geldende hadde tot Spoerdonc aen Jan Neven den Cuper uten pantgaet ende Ghoesselens lant ende uten huus ende hove ende een stucke lands gelegen bi Grieten Gylijs dochter tot Spordonc. Ende Wouter voersc. heeft met dien gherijcht voert gevaren ende volcomelec Volvoert, al ende een yegelike daer toe gedeen die daer inden recht toe te doen waren, niet altermael daer inne after gelaten, alsoe doe dit al gesciet was gewijst waert van den voersc. bi manissen richters dat dees voersc. Wouter dat voersproken onderpant deer hi voer met vonnis aen gherijcht was ende in allen rechten mede voert gevaren heeft voer siin gebrecke vercopen mocht, ende dat die here van den lande den coeper deer af waerscape doen Soude. Ende want dees voersc. Wouter dit voersc. onderpant dengènen diene hire van recht sculdich was te bieden boet te loessen gelijc alst gethuuch der voersc. scepenen inden gerijcht genoegh geclaert heeft, deed voersc. Wouter deed voersc. onderpande voer siin voersproken siin geit darenteynden vercoft Jan vanden Stadecker tot behoef des Heijlijchs Gheest van Oerscot vanden selven Heijlegen Gheest erffe leoken te besitten Jen welken Heijlegen Gheest overmids vonnis der voersc. scepenen die here vanden lande vanden voersc. Enderpande latten selven Heijlegen Gheest te bant vercoft is Bats te weten die voersproken achtien loepen roggen siaers die Gerijt vanden Blommendael voerso.verstorven waren van Jan Wouters zoen siins sweers als mombaer siins wijfis gerecht waerscaep sculdich dal siin te doen alsoe als recht is. Ghegheven int jaer ons Herren doemen streef dusement driehondert tnegentich ende één opten viertienden dach in decembri.

(Rechtsgeding tussen de schepen Wouter van Audenhoven en Gerijt vanden Bloemendael van Gestel (deze laatst als mombaer van zijn vrouw, de dochter van Jan Wouters van der Duert) inzake een nog uitstaande schuld van 40 Hollandse gulden, door Gerijt aan Wouter te betalen. Als onderpand was aan Wouter beloofd een erfpacht in het Pantgaet, het Ghoesselen-land en van een huis en hof en een perceel land bij Griete Gylijs in Spoordonk, waarvoor éeneemde schoonvader van Gerijt vanden Blommendael jaarlijks 18 lopen rogge moest afleveren aan Jan Neven de Cuper. Wouter van Audenhoven heeft thans van zijn recht gebruik gemaakt en konform het recht de genoemde erfpacht opgeëist en het pand verkocht aan Jan vanden Stadecker t.b.v. de Tafel van de H. Geest te Oirschot.)

31. SCHEPENOORKONDE VAN OIRSCHOT

18 december 1391

Wij Alaert Wust, Art vander Braken, Peter vanden Loect, Goevaert vanden Meerven, Korstiaen die Cromme ende Jan Heijnen Aelbrechs soens zoen van Best, scepenen in Oerscot, tugen onder onsen gemeijnen zegel, dat voer ons siin comen Jan vanden Bloemendael, Jan Jan Willems soens zoon van Gestel ende Lijsbet Jans Wouters soens dochter vander Duert, kenden en liden, datdie provisoer des Heijlichs Gheest van Oerscot betaelt hebben Wouteren van Audenhoven onsen mede scepen veirtich Hollanscher gulden, die Gerijt vanden Bloemendael den voersc. Wouteren sculdich was in scepenen brieven vanden Bosch, voer welke veirtich gulden die voersc, provisoer erffelecken gecregen hebben achtien loepen roggen siaers tot behoef des voernoempt Heijlijchs Gheest daer Wouter voersc. metten recht in gericht was. Ghegeven int jaer ons Heren doemen streef dusent drie hondert ende eenentnegentich opten achtierenden dach in decembri.

(Getuigenverklaring voor de schepenbank van Oirschot afgelegd door Jan vanden Bloemendael, Jan zoon van Jan Willems van Gestel, en Lijsbeth, de dochter van Jan Wouters vander Duert, dat de provisor van de Tafel van de H.Geest te Oirschot aan de schepen Wouter van Audenhoven 40 Hollandse gulden heeft betaald, welk bedrag Gerijt vanden Bloemendaal volgens schepenbrief van Den Bosch aan Wouter schuldig was. Voor deze 40 gulden hebben de provisors t.b.v. de Tafel van de H. Geest te Oirschot een jaarlijkse erfpacht verkregen van 18 lopen rogge.)

32. SCHEPENOORKONDE VAN OIRSCHOT

2 juni 1392

Wij Willem van Aerle, Hendric Vos, Joerden Brant, Jan die Gruijter van Rodereijghen,Goedevart Eckermans, Wouter van Gunterslaer ende Arnt Heijlwich Ghenen soen, scepenen in Oerscot tughen onder onsen gemeijnen seghel, dat voer ons comen is Henric Maes soen vanden Snepscoet ende heeft erfliken gheloeft voer hem ende voer sijn erfghenamen na hom Jannen Shertevens die men heijt Zueteric ende sinen erfghenamen na hem achtien loepenen goets ende gheefs rogghen syaers erfspachts der gerechter maten van Oerscot alle jaer erfliken ende ummermeer op onss Vrouwen dach Lichtmisse als men kersen bornt te ghelden ende te betalen te heffen jaerlijcs ende te boeren wt alzulkene enen stuc lande gheheijten Die Hoeve als hij teghen den voersc. Jannen Zueteric vercreghen hadt dat den selven Jannen bleven was ende verstorven van Joerden van Heerzel sinen oudervader was ende gheleghen is tusschen der erffenissen Nouden van Bijstervelt, Jans van den Ven ende Joerdens van der Braken in die heerstap van der Notelen der parochien van Oerscot. Ghegheven in den jaer doe men streef van der gheboert ons Heren dusent driehondert tneghentich ende twe des anders daeghs in junio.

(Verklaring voor de schepenbank van Oirschot, afgelegd door Henric zoon van Maes vanden Snepscoet, dat hij jaarlijks op Maria Lichtmis een erfpacht van 18 lopen schuldig is aan Jan Sherteyens, genaamd Zueteric, en diens erfghenamen en wel voor een stuk land, genaamd DIE HOEVE, welk land Jan van zijn grootvader Joerden van Heerzel was aangestorven, gelegen te Notel tussen

de erven van Noud van Bijstervelt, Jan van de Ven en Joerden van der Braken.)
(wordt vervolgd)

VI. OUDE TOPONYMICA VAN BEST (vervolg).

(Met de analyses der toponiemen van Oirschot, Veldhoven en andere dorpen en heerlijkheden in de Kempen zal in de tweede jaargang van Campinia een begin worden gemaakt)

13. "De Scheken"

De Bossche Protokollen van 1400 tot 1500 vermelden als plaatsaanduiding in het oude Best "De Scheeijcke" of "De Scheijeijcken". Dirck Dirx vander Braken en zijn vrouw Deliaen Gielis Ooien vanden Venne woonden in 1457 in de "Scheeijcke" te Best (Bo. Pro. 1457/58, fol. 294v). Het was oorspronkelijk de benaming van de eikebomen, die een scheiding of grens markeerden. Later heeft men dus deze naam "Scheeijcke" of "Scheken" aan het bij de scheidingseiken liggende gebied gegeven.

14. "De Pailjaart"

De Middelnederlandse schrijfwijzen van het tegenwoordige "Pailjaart" waren "Paliaert", "Pallaert" en "Peliaert". Het waren de oude benamingen voor ons tegenwoordige "poel" of voor het Latijnse palus", dus moeras, drassig land of broekland. Ook de huidige terreingesteldheid van de Pailjaart bevestigt in sterke mate de juistheid van deze benaming.

15. "De Ekkersrijt"

"Rijt" of "riet" is oorspronkelijk de benaming van een natuurlijk water en als zodanig verwant met "Rijn". In ons Brabantse gewest kennen wij o.a. toponiemen als "De Peelrijt", "De Bruggenrijt" en "Het Kerkerijtje". De "rijten" of "rieten" zijn in de meeste gevallen afstromende weteringen, die in een grotere vaart het water lozen. Ook in Noordwest-Duitsland komen vele plaatsnamen voor, die op "rieden of "riehe" uitgaan. "Ekkersrijt" zou men dus moeten interpreteren als een waterloopje, dat door de akkers stroomde. Op dezelfde manier als bij "De Scheken" (zie nr. 13) werd later met deze naam het aan het loopje gelegen gebied aangeduid.

16. "D'e Keiaard"

Het gaat hier kennelijk om een personifikatie met het suffix "aard". De Keiaard is dus een perceel ("aard"), waar keien of stenen voorkomen. Lindemans vertaalt het dan ook door "land met de keien".

17. "De Tabbaard"

Deze naam als plaatsaanduiding komt in de oudere registers van Best voor. Oorspronkelijk is "Tabbaard" of "Tabbaert" de naam van een lang afhangend overkleed van mannen en vrouwen. In de 17e eeuw (verpondingsregisters) was het de naam van een perceel land te Aarle. Hiervoor kan de navolgende verklaring worden gegeven. In oude pachtbrieven is vaak sprake van een tabbard of kledingstuk, dat de eigenaar jaarlijks aan de pachter schonk: Deze verplichting werd later omgezet in het vrijgebruik van een stuk land, welk perceel land men dan "De Tabbaard" noemde.

(wordt vervolgd)

UIT DE AANTEKENINGEN VAN MEESTER CORNELIS RIJKEN

"De jeugd waagt, de ouderdom weegt."

"De schrik kleurt de mens wit, de ergernis zwart, de nijd geel, de angstgroen, de koude blauw, de toorn rood, de stok bruin, de ouderdom grijs en de drift paars"

"Gewapende mannen zijn nog geen soldaten."

"Hij is grof gesponnen, maar los gedraaid."

"MEN is een dier met Veel koppen."

"Het hoofd van het kind groeit na het negende jaar niet meer, wat aan het verstand van zeer velen merkbaar is."

"Het goede, dat men in zijn jeugd leert, draagt in de grijze dagen nog vruchten."

"Hij weert zich als een duivel in het wijwatervat."

"Wie het hardst werkt., woont in 't kleinste huisje."

VII. GENEALOGICA

1. DE MANNELIJKE LIJN IN DE STAMBOOM VAN ADRIANUS

BARTHOLOMEUS VAN CRONENBURG, geb. 17-11-1901 te Stratum, thans wonende Drie-vriendenstraat 31b te Rotterdam (Oirschot-Zeelst- Tongelre-Nuenen Stratum -Bergeijk -Den Helder -Rotterdam).

I. THOLOF (Odulphus, Olof, Oel), geboorte en huwelijk : '???

II. NICOLAAS, z.v. Tholof, geboorte: ???, huwelijk: 26-9-1677 met Adriaentje dr. v. Claes z.v. Arien van der Vleuten te Oirschot

III. a) Kinderen uit huwelijk II:

Tholof	Petrus	Odulphus
26-9-1678	18-11-1679	23-12-1688
Oirschot	Oirschot	Oirschot

b) PETRUS, z.v. Nicolaas, gehuwd op 31-1-1777 te Oirschot met Henrica, dr.v. Theodorus Vlemmincx

IV. a) Kinderen uit huwelijk III b:

Adriana	Maria	Agnes	Nicolaus	Theodorus
9-10-1718	18-11-1720	26-11-1722	9-2-1725	21-5-1728
Oirschot	Oirschot	Oirschot	Oirschot	Oirschot
Odulphus	Joanna	Nicolaus		
6-6-1731	26-1-1734	17-8-1735		
Oirschot	Oirschot	Oirschot		

b) ODULPHUS, z.v. Petrus, gehuwd op 8-5-1768 te Oirschot met Elisabeth Antonia van den Bosch (ged. 28-12-1740)

V. a) Kinderen uit huwelijk IV b:

Henrica	Petrus	Henricus	Franciscus	Petrus
31-1-1769	7-9-1770	12-4-1773	13-10-1778	3-8-1781
Oirschot	Oirschot	Oirschot	Oirschot	Oirschot

b) PETRUS, z.v. Odulphus, gehuwd met 1. Maria Catharina de Bruijn 2. Maria van Stratum op 3-6-1824 te Zeelst

VI. a) Kinderen uit huwelijk V b 2:

Bartholomeus	Hendricus	Johannes	Paulus	Franciscus
21-5-1825	1827	1830	1833	1835
Zeelst	Zeelst	Zeelst	Zeelst	Zeelst
Anna Elisabeth	Bartholomeus			
1837	15-6-1840			
Zeelst	Zeelst			

b) BARTHOLOMEUS, z.v. Petrus, gehuwd op 1a-8-1871 met Joanna Claassen

VII. a) Kinderen uit huwelijk VI b:

Franciscus	Peter Hendricus	Christianus	Maria Catharina	
19-4-1872	8-9-1873	29-8-1874	22-10-1875	
Zeelst	Zeelst	Tongelre	Tongelre	
Anna	Wilhelmina	Cornelia	Jan	Bernardus
24-8-1877	1-1-1879	19-2-1880	16-4-1882	5-8-1885
Tongelre	Tongelre	Tongelre	Nuenen	Nuenen

Josephina, 20-9-1892 te Nuenen

b) FRANCISCUS; z.v. Bartholomeus; gehuwd op 21-7-1900 met Maria Elisabeth van Luyt

VIII. a) Kinderen uit huwelijk VII b:

Adrianus Bartholomeus	Johanna Christina
17-21-1901	23-2-1903
Stratum	Bergeijk

b) ADRIANUS BARTHOLOMEUS; gehuwd met

1. Erna Maria Dorothea Annecke op 21-6-1923

2. Huberta le Clercq op 26-5-1943

2. HET GESLACHT BASELMANS van 1672 - 1971

(gegevens verzameld uit de doopboeken resp. geboorteregisters van Veldhoven, chronologisch geordend per ouderpaar; vervolg op GENEALOGICA nr.2 van aflevering 3 jaargang 1)

HENRICUS BASELMANS X MARIA VAN DER HEIJDEN

2- 4-1771 Catharina dh. Wilhelmus Baselmans; Henrica Colen

30 -11-1773 Gerardus dh. Joh.van der Heijden; Anna Wauters

10- 3-1777 Petrus dh. P. van der Heijden; Fr. Baselmans

25-10-1779 Petronilla dh. P. van der Heijden; Fr. Baselmans

MATIAS BASELMANS X PETRONILLA TIMMERMANS

16- 8-1776 Joannes dh. Henricus Timmermans; A.Oosterbosch

23- 4-1778 Maria Anna dh. Adr. Baselmans; J. Timmermans

21- 2-1780 Maria dh. J. Baselmans; J.M. Janviers

28- 6-1782 Joanna dh. Henricus Timmermans; P. Baeselmans

24- 1-1784 Anna Catharina dh. Petrus Tiers; M.C. Baeselmans

21- 4-1786 Anna dh. J.A. Vennixs; Helena Baeselmans

23-10-1788 Henricus dh. Arnoldus de Greef; A.M. Lenaarts

JOANNES BASELMANS X ALDEGONDA SENDERS

1-12-1777 Adrianus dh. Adr. Baselmans; C. van der Sang

6- 9-1779 Catharina dh. Joannes Senders; M.C. Baselmans

15- 6-1781 Maria dh. Theodorus Senders; P. Baeselmans

22-11-1782 Wilhelmus dh. Matheus Baselmans; M.A. van Lierop

20- 1- 1785 Wilhelmus dh. Fr. Senders; P. Baeselmans

11-12-1786 Anna dh. Joannes Senders; Helena Baeselmans

3- 7- 1789 Anthonius dh. Joannes van Hout; Maria Baselmans

5- 5-1792 Catharina dh. Joannes de Greef; El. Senders

13-12-1794 Joanna dh. Andreas Biermans; Joanna Renders

26- 2-1798 Hendrina dh. Chr. Cauwenberg; Adr. Senders

LEGNARDUS BAESELMANS X MARIA DECKERS

2-11-1791 Catharina dh. Adr. Deckers; Maria Baeselmans

24-11-1792 Cornelius dh. Adr. Deckers; Maria Baeselmans

17-10-1794 Henricus dh. Petrus Deckers; Antonetta Baselmans

EGIDIUS BAESELMANS X WILHELMA VAN BAERSCHOT

26-10-1791 Petrus	dh. J.P. Baeselmans, Maria Lintermans
5- 7-1793 Wilhelmus	dh. Jos. van Baerschot, M.Baselmans
1-10-1795 Martinus	dh. Mich. v.d. Broek, Joanna Baselmans
14-12-1797 Joannes	dh. Jac. v.d. Berg, Maria v. Baerschot
14-1-1800 Henricus	dh. Mich.v.d. Broek, Benrica Boogers
4-2-1802 Henricus	dh. Jac. v.d. Berg, Henrica Boogers
27-10-1803 Godefridus	dh. Henricus Swinkels, J. van Asten
19-10-1805 Judocus	dh. Henricus Eijmans, Maria Bouwers
28- 6-1807 Franciscus	dh. Petrus Baselmans, Henrica Baselmans

HENRICUS BASELMANS X WILHELMA VAN LIESHOUT

5-12-1802 Joannes	dh. Adr. v. Lieshout, Barbara Baselmans
8- 2-1805 Henricus	dh. Wilh.v.d. Berg, Joanna v. Lieshout
9- 1-1807 Joanna Catharina	dh. Wilh.v. Lieshout, P. Louwers
18- 4-1809 Adrianus	dh. Andreas Biemans, T.v. Lieshout

JOANNES BAZELMANS X JOANNA VAN ROOIJ

27-10-1810 Aldegonda	dh. Matheus Bazelmans, Maria van Mol

(wordt vervolgd)

VOLKSHUMOR EN SPOTRIJMPJES

B u d e l

"Als de steul beginne te rouke Gieet gansch Beul loupe."

D o m m e l e n

"Als Dommelen

Begint te rommelen

En Wolderen (Waalre)

Begint te bolderen,

Dan is Valkensweerd

Nog niet verveerd."

M i c h i e l s g e s t e l :

"De Gestelsche bokken,

Die kommen hier slokken,

Die loopen Over den Dungschen dijk,

Ze halen de slekken al uit het slijk,

Die braaien ze onder de assche

En vreten ze ongewasschen."

B e e r s :

" In lienden slaon ze op den bliende,

In Kuuk slaon ze op den buuk,

In Beers slaan ze op den eers,

In Mil slaón ze op den bil."

VIII. HUIZEN EN HUN BEWONERS TE OIRSCHOT VAN DE ZEVENTIENDE TOT DE TWINTIGSTE EEUW.

(vervolg)

6. "t Geveltje" (voorheen: "De Drie Cronen") Markt 18

De omschrijving van dit pand in de lijst van onroerende monumenten der gemeente Oirschot luidt als volgt: "Huis met in- en uitgezwente topgevel zoals Markt 15. Eveneens vlak gerestaureerd. Café 't Geveltje."

De verpondingsregisters van de hertgang Kerkhof uit de 17e, 18e en 19e eeuw vermelden de volgende eigenaars resp. bewoners:

- A. JAN DE ROIJ omstreeks 1660
" 2/3 part in het huys De Drie Cronen met den hoff"
groot: 20 roeden, aanslag: 1 gldden., 13 stuiver, 4 penningen
" 1/3 part in het huys De Drie Cronen met den hoff" groot: 10 roeden, aanslag: 16
stuiver, 12 penningen, verpondingsboek: Kerkhof, nr. 2
- B. JACOB ZEELANTS 1675
(idem)
- C. DE WEDUWE EN DE KINDEREN VAN JACOB ZEELANTS omstreeks 1690
(idem),
- D. ANNEKEN, DE WEDUWE VAN DANIEL HOPPENBROUWERS
"Het derde part in het huys De Drie Cronen met den hoff"
groot: 10 roeden, aanslag: 16 stuiver, 12'ponningen, 1718
" 2/3, part in het huys De Drie Cronen met den hoff"
groot: 20 roeden, aanslag: 1 gulden, 13 •stuiver, 4 p., 1726
- E. CHRISTINA EN MARIA, KINDEREN VAN GOORT DIRCK
HOPPENBROUWERS
"Het derde part in het huys de Drie Cronen met den hoff"
groot: 10 roeden, •aanslag: 16 stuiver ;:12 p., 1729
JOSEPH DIRCX VAN BEIRS -
"2/3 part in het huys Be Drie Cronen met den hoff"
groot: 20 roeden, 'aanslag: 1 gulden, 13 st., 4 p., 1742
verpondingsboek: Kerkhof, nr. 2, folio 149v
- F. JOSEPH DIRCX VAN BEERS
"Het derde part in het huys De Drie Cronen met den hoff"
groot: 10 roeden, aanslag: 16 stuiver, 12 p. 1743
verpondingsboek: Kerkhof, nr. 2 folio 63
Hiermede is Joseph- Dircx van Beers eigenaar van het geheel.
- G. JUDOCUS LEENDERTS VAN ROIJ 1748
"Het huys De Drie Cronen met den hoff"
groot: 30 roeden, aanslag: 2 gulden, 10 stuiver
verpondingsboek: Kerkhof, nr.-2, folio 152v Kerkhof, nr. 3, folio 842

- H. ADRIANA VAN BEERS, WEDUWE VAN JUDOCUS LEENDERT VAN ROIJ (idem) 1779
verpondingsboek: Kerkhof , nr. 4, folio 56r
- I. LEONARDUS VAN ROIJ 1795
"Huis en hof De Drie Kronen met den hof DE NACHTEGAAL groot: 30 roeden, aanslag: 2 gulden, 10 stuiver
verpondingsboek: Kerkhof, nr. 5, folio 58"
JOHANNA BULL, WEDUWE VAN JAN HENDRICKS VAN DEN HEUVEL
"De hof DE NACHTEGAAL" 1809
groot: 25 roeden, aanslag: 12 stuiver, 8 penningen
verpondingsboek: Kerkhof, nr. 6, folio 57v
BLIJFT voor LEONARDUS VAN ROIJ
"Huis en hof De Drie Kronen"
groot: 5 roeden, aanslag: :I gulden, 17 stuiver 8 penningen.

De hierna volgende eigenaars resp. bewoners zijn via de oude kadastrale leggers achterhaald:
(er is een hiaat van 1810-1830)

- J. HENDRIK G. VAN DER SANDE (tuinder en koopman, Vught) 1830
"Huis, schuur en erf" ,. F 602, art.582/2 groot: 2 A 43 CA, aanslag: f. 0,82 en f. 0,27
- K. IIENRICUS BARTHOLOMEUS SMITZ (Med. Doctor) 1835
"Huis en erf", P 602, art. 1002/1 groot: 2 A: 43 CA, aanslag: f. 0,82 en f. 0,27
- L. HENRICUS VAN DEN BICHELAAR (schoenmaker) 1871
"Huis en erf", F 602, art. 2576/1 groot: 2 A 43 CA aanslag: f. 0,82 en f. 1,--
- M. CORNELIA WOUTERS cum. cons. (landb.) en Leonarda Wouters (z.b.) 1902
"Huis, schuur en erf", F 602, art. 4020/1
groot: 2 A 43 CA, aanslag: f. 1,46 en f. 0,68
- N. JOANNES JOSEPHUS DE KROON, (kapelaan in Den Bosch) en
GERARDUS JOANNES DE KROON, (bierbrouwer), samen eigenaren voor 5/9
ADRIANUS JOHANNES LUDOVICUS, (bierbrouwer)
LUDOVICUS JOSEPHUS ANT. MARIA, (bierbrouwer)
JOSEPHUS NICOLAAS JACOBUS, (z.b.)
JOHANNES LAURENTIUS HENRICUS ADRIANUS, (kapelaan)
JOHANNA ADRIANA PETRONELLA, (religieuze)
ANTONIA LUDOVICA NICOLA MARIA, (z.b.)
MARIA ADRIANA SERAPHINA, (z.b.)
GERARDUS JOANNES FRANCISCUS,(minderjarig)
Mede-eigenaars, elk voor 1/18
"Huis'schuur en erf", F 602, art. 4125/84 over naar 4125/86
groot: 2 A 43 CA, aanslag: f. 1,46 en f. 0,68 1926
vernieuwing 1927
- O. GERARDUS JOHANNES DE KROON (z.b.)
door scheiding 1942
"Huis, schuur en erf", F 602, art. 6091/1 groot: 2 A 43 CA, aanslag: f. 1,46 en f. 0,78

- P. COMMANDITAIRE VENNOOTSCHAP FA. ERVEN, STOELENFABRIEK,
Beherende vennoten: JOANNES GERARDUS JOSEPHUS ERVEN
(Stoelenfabrikant) en SEBASTIANUS CORNELIS VAN DE VEN (kassier)
door koop 1942
"Huis, schuur en erf", F 602, art. 6115/1
groot: 2 A 43 CA, aanslag: f. 1246 en f. 0,78
- Q. PETRUS WILHELMUS VAN BOXTEL 1968
"Huis, schuur en erf", F 602, art. 8240
Groot: 2 A 43 CA, aanslag: f. 1,46 en f. 1,78
7. "KLEIN RESTAURANT " voorheen "HUIJS HET VARCKEN"
Rijkesluisstraat 3
De omschrijving in de monumentenlijst luidt als volgt: "Huis met schilddak en
witgepleisterde lijstgevel met ingezwenkte hoeken. XVIII. Zijgevel langs de Molenstraat,
achtergevel aan het Vrijthof. Behoort nog tot het Marktbeeld."
De oude verpondingsregisters van de hertgang Kerkhof vermelden de volgende eigenaars
resp. bewoners van dit pand:
- A. BARTEL AERT BUCKTINCX omstreeks 1650
"Huijs ende hoff"
groot: 8 roeden' aanslag: 1 gulden 2, 17 stuiver, 8 penningen
verpondingsboek: Kerkhof, nr. 1, folio 118" en nr. 22 fol.124v
- B. MARIA, WEDUWE VAN DIEELIS COOPAL, DOCHTER VAN BARTEL
BUCKINCX 1708
"Huijs aende plaets metten hof int Steen straetjen"
groot: 8 roeden, aanslag: 1 gulden, 17 stuiver, 8 penningen
verpondingsboek: Kerkhof nr. 2, folio 40v
- C. ADRIAEN VAN DOOREN (zwager van Maria) 1730
(idem)
Verpondingsboek: Kerkhof, nr. 2, folio 55 II° r°
Na 1730 heeft gezien de gewijzigde afmetingen, of nieuwbouw of verbouwing plaats
gehad
- D. ADRIAEN VAN DOOREN omstreeks 1754
"Huijs HET VARCKEN en den hoff int Steenstraatje"
groot: 12 4/5 roeden, aanslag: 3 gulden, 19 stuiver, 10 p.
verpondingsboek: Kerkhof, nr. 3, folio 165r
- E. EGIDIUS,GIJSBERTES,IIENDRICK, HENDRIEN (getrouwd met Jan de Paap) en de
drie kinderen :van JAN DIRCK HOPPENBROUWERS, kinderen en kleinkinderen
van Adriaen van Dooren
(idem) 1782
verpondingsboek: Kerkhof 2 nr. 4, folio 115r
- F. HENDRICK HENDRICKS EIJMBERT VLEMMINCX
(idem)
verpondingsboek: Kerkhof 4, folio 65r en 5, folio 116r

- G. HELENA JANS TUKKERS, Weduwe van HENDRIK HENDRIK EIJBERTS
VLEMMINCX 1797
(idem)
verpondingsboek: Kerkhof nr. 6, folio 115r
- H. CORNELIS BOLSIUS 1807
(idem)
verpondingsboek: Kerkhof, nr. 6, folio 114v
- I. MARIA VAN VOORST, weduwe van LEONARDUS de ROIJ 1808
"Huijs het VARKEN en den hof in het Steenstraatje"
groot: 12 4/5 roeden, aanslag: 1 gulden, 19 stuiver, 10 pe.
verpondingsboek: Kerkhof 6, folio 114v
- De oude kadastrale leggers vermelden hierna de volgende eigenaren resp. bewoners:
- J. DE KINDEREN VAN ARNOLDUS DE ROIJ 1832
"Huis en erf", F 776, art. 557/1
groot: 1 roede 12 ellen, aanslag: f. 0,38 en f. 21,-
"Huis", F 777, aanslag: f. 0,11 en f. 69--
- K. MATHIJS MERKS, molenaar te Hilvarenbeek, reeds voor 1852
"Huis en erf", grootte en aanslag zie J, F 776, art.1470/1
"Huis", grootte en aanslag zie J, F 777, art. 1470/2
"Tuin", groot: 4 roeden 25 ellen, aanslag f. 1,70, F 818, art. 1470/3
- L. WILHELMUS LINNEMANS, koperslager te Oirschot , omstr. 1862
JOHANNES LINNEMANS cum cons.
"Huis en erf", F 776, art 2145/1, grootte zie J9 aansl.:f. 80,-
"Huis", F 777, art. 2145/2, grootte en aanslag zie ,J
"Tuin", F 818, art. 2145/3, grootte en aanslag zie. J
- M. HERMANUS JOHANNES LINNEMANS, koperslager 1887
"Tuin", F. 818, art. 3447/1, groot 4 A 25 CA, aansl.: f. 1,70
"Huis en erf" (de vorige perce len F 776 en 777 verenigd) in F 2848, art. 3447, groot 1
A 44 CA, aanslag: f. 80,--
- N. THOMAS FRANCISCUS SOMERS, timmerman 1890
"Tuin", F 818, art. 3508/1 over naar 4198/1
groot: 4 A 25 CA, aanslag:f. 2,55.
"Huis en erf", F 28489 art. 3447/2 over naar 4198/2
groot: 1 A 44 0A, aanslag: f. 9,86 en f. 80 -
- O. JOHANNES PETRUS VAN DEN HEUVEL, smid 1906
"Tuin", F 818, art. 4198/19 grootte en aanslag zie N
"Huis en erf", F 2848, art. 4198/29 grootte en aanslag zie N
- P. JOZEF PETRUS CORNELIS VAN VROONHOVEN, dir. R.H.B.S. Tilburg
voor 4/7 deel en consortes elk 1/14 deel 1954
"Huis, erf en tuin" ,, grootte en aanslag zie N, sekte en art idem
- Q. P.A.G. VAN HAAREN 1968
"huis en erf" st F 2848, art. 8251

8. "Huis St. -Jacob" Dekanijstraat 3 en van Baarlandstraat 5

De omschrijving van dit pand in de lijst van onroerende monumenten"der gemeente Oirschot luidt als volgt: "Witgepleisterd dorps huis, schuiframen, groene vensterluiken, bovenlicht met segmentvormige roeden."

De oude verpondingsregisters vermelden de volgende eigenaars resp. bewoners:

- A. FRANCIS VAN ESCH en later diens weduwe MARIA, omstreeks 1708
"t Huijs St.- Jacob en den hof en bleijk",
Kerkhof 2, fol. 74 groot: 35 roeden 5 voeten, aanslag: 3 gulden 8 penningen
- B. GASPAR VAN ESCH, Bologne in Frankrijk 1750
(idem) verpondingsregister: Kerkhof 2, folio 63v
- C. FLORUS, PIETER en CATHARINA VAN ESCH 1769
(idem)
verpondingsregister: Kerkhof 3, folio 126
- D. GUILIELMUS FRANCISCUS MOUTON 1770
(idem)
verpondingsregister Kerkhof 4, folio 91r
- E. ALBERTUS VAN NAHUIJS (door koop) 1771
(idem)
verpondingsregister: Kerkhof 4, folio 91v
- F. PIETER ELIAS VAN NAHUIJS 1792
(idem)
verpondingsregister: Kerkhof 5, folio 93v
Kerkhof 6, folio 94v

De oude kadastrale leggers vermelden de volgende eigenaren resp. bewoners:

- G. PETER ELIAS VAN NADUIJS (vruchtgebr. Willem Elias van Nahuijs) 1832
"Huis, schuur en erf",
F 433, art. 456/3, groot: 3 A 80 CA
- H. WILLEM ELIAS VAN NAHUIJS, deurwaarder, (vruchtgebr.: Maria Hendrika van Nahuijs, weduwe van Johannes Hendricus van den Ham te Boxtel) 1850
"Huis en hof"
F 433, art. 2245/1, groot 3 A 80 CA
- I. JOSEPH VAN ESCH, ook namens Jan Cornelis van der Heijden 1868
"Huis en hof per koop"
F 433, art. 2508/1, groot: 3 A 80 CA
- J. a) Van Baarlandstraat 5 1871
JOSEPH VAN ESCH, molenaar
"Huis en erf", F 2454, art. 1110/49, groot: 1A 70CA
b) Dekanijstraat 3
JAN CORNELIS VAN DER HEIJDEN 1871
"Huis en erf", F 2455, art. 2676/2 en 3, groot: 1 A 70 CA

- K. Van Baarlandstraat 5
GODEFRIDUS VAN ESCH, zoon van Joseph 1884
"Huis en erf", F 2454, art. 3281/2, groot: 1 A 70 CA
MARIA HORREVORTS, weduwe van Godefridus van Esch.
Mede-eigenaren (ieder voor 1/8): ANTONIUS JOHANNES VAN
JOHANNES MARTINUS VAN ESCH en MARIA PETRONELLA HENRICA
Hetzelfde "Huis en erf", F 2454, art. 3326/22 groot: 1 A 70 CA
- L. Dekanijstraat 3
ANTONIUS JOHANNES VAN ESCH, molenaar, en de minderjarigen
JOHANNES MARTINUS en MARIA PETRONELLA HENRICA VAN ESCH 1910
"Huis en erf", F 2455, art. 4414/29 groot: 1 A 70 CA
- M. Van Baarlandstraat 5 en Dekanijstraat 3 1922
JOHANNES MARTINUS VAN ESCH, graanhandelaar en na hem zijn weduwe
JOHANNA MARIA BAPTISTA NOIJEN de 7 kinderen (elk voor 1/16)
"Huis en erf"7 F 2454, art, 5034/23, groot: 1 A 70 CA
"Huis en erf", F 2455, art. 5034/6, groot : 1 A 70 CA
- N. Van Baarlandstraat 5 en Dekanijstraat 3.
GODEFRIDUS HENRICUS JOANNES, MARIA JOANNA JOSEPHINE,
JOANNA ANTONIA FRANCISCA, JOSEPHUS ANTONIUS GODEFRIDUS,
ANTONIUS EMBERTUS MARIA, EMBERTHA ADRIANA MARIA 1965
Van Baarlandstraat 5: "2 huizen en erf", F 2454, art. 7858
groot: 1 A 70 CA
Dekanijstraat 3: "Huis en erf", F 2455, art 7858,
Groot: 1 A 70 CA
- IX. NASLAGWERKEN TEN DIENSTE VAN HET HISTORISCH EN
GENEALOGISCH ONDERZOEK BINNEN HET STREEKARCHIVARIAAT
NOORD-KEMPENLAND
Zie ock afleveringen,2 en 3 (april en juli)
- A. Gereed: Alfabetisch ingerichte naamlijst van personen, getrokken uit de aantekeningen
van de heer F.W. Smulders te 's-Hertogenbosch aangaande de Bossche Protokollen van
1400 tot 1500 voor zover het personen uit het dorp Veldhoven betreft.
- B. IN wording:
a) idem voor Zeelst,
b) idem voor Oerle,
c) idem voor Meerveldhoven
d) idem voor Best

X. "DE BOER, DIE ZIJN KOE AAN SINT ANTONIUS VERKOCHT"
(sprookje opgetekend door Cornelius Rijken, onderwijzer te Veldhoven, in 1930.)

Er leefde eens een zeer domme boer, die een zeer schrandere vrouw had.

Zij bedisselde en regeerde alles in huis en hof en de boer zelf had maar te gehoorzamen.

Op zekere dag kreeg de vrouw een ongeluk aan haar voet en was daar door niet in staat een koe te gaan verkopen op de markt.

De boerin was dus wel gedwongen dit karweitje over te laten aan haar man. Natuurlijk kreeg de onnozele man - hij droeg den klassieken naam van Hannes - van zijn wederhelft allerlei wijze raadgevingen mee: "Zorg dat ge niet veel praat, Hannes, want anders hooren de menschen al gauw dat ge dom zijt. Leg het niet aan met kooplui., die veel zwetsen, want zwetsers zijn geen koopers. Denk er aan de koe niet beneden den prijs van honderd zestig gulden te verkopen en vooral niet terug te komen met de koe, want we hebben het geld hard noodig om de pacht te betalen".

Uitgerust met al de wijze raadgevingen trok Hannes naar de markt. Het was erg druk op de veemarkt en er kwamen ook wel veel kooplui het beest van Hannes betasten en 'n bod er op doen, maar ze praatten allemaal te veel naar Hannes z'n zin en hij gedacht de wijze van zijn vrouw: zwetsers zijn geen koopers.

Zoo gebeurde het, dat Hannes zich te veel aan de letter der wet hield en op het eind van de markt zijn koe nog niet kwijt Was. Moedeloos wandelde hij weer naar huis, de koe achter zich aan trekkend.

Onderweg kwam hij voorbij een kerkje waar Sint Antonius, de kluizenaar, op een meer dan gewone wijze vereerd werd. Uit nieuwsgierigheid ging Hannes het kerkje binnen en nam zijn koe mee. Het beest bond hij achter een kerkbank vast. Zelf liep hij door tot hij kwam voor het beeld van Sint Antonius den kluizenaar, die afgebeeld wordt met een varken, om de onreine gedachte voor te stellen, waardoor deze heilige gekweld werd.

Hannes evenwel dacht er het zijne van en hij zag den goeden Heilige als een veekoopman aan. --- "Indien hij varkens koopt, zal hij m'n koe ook wel willen hebben !

Hij knikte eens vriendelijk tegen het beeld en sprak dan: "Kom er eens af, vriend!, dan kunnen we praten over m'n koe !"

Hij verroerde zich natuurlijk niet en dat beviel den boer: "Een prater ben je niet maar pratere Zijn ook geen koopers, heeft m'n vrouw gezegd !"

Weer (nog) bleef het stil, "Nou, knik dan maar ja! Dan komt alles voor elkaar, de koe staat achter in de kerk !"

Het beeld bleef stil.

Dit ergerde den boer toch wel en daarom nam hij zijn mispelaren stok en sloeg er mee op het voetstuk van het beeld. Het beeld waggelde en achter het beeld uit viel een buidel met geld. Hannes raapte den buidel op en stak hem voldaan in z'n zak, "Ik wist wel, vriend, dat jij m'n koe wilde koopen, maar je had toch wel kunnen knikken."

Tevreden stapte Hannes met het geld naar huis; de koe liet hij achter in de kerk staan. Toen zijn vrouw het geld natelde, bleek het meer dan vijfhonderd gulden te zijn. De domme Hannes voelde toch blijkbaar wel, dat het zaakje niet heelemaal in orde was en daarom vertelde hij maar niet precies aan zijn vrouw hoe de koop gesloten was.

"Een varkenskoopman heeft me zonder loven of bieden deze geldzak voor mijn voeten gegooid en toen vond ik 't al lang goed !"

Eenigen tijd na het gebeurde kwam Louw de koster in de kerk. Achter in de kerk vond hij een koe vastgebonden aan een bank... Groote verwondering Voor inde kerk zag hij direkt, dat het beeld van Sint Antonius niet op zijn gewone plaats stond en toen sloeg de schrik hem om het hart, want achter het beeld bewaarde hij zijn spaarcenten. Ze waren weg... onherroepelijk weg.....

Ontsteld vertelde de koster het geval aan den pastoor, maar die kon er al evenmin een touw aan vastknopen. Een gewone dief was het in ieder geval niet geweest, want die gaf geen koe terug voor gestolen geld.

En 't ergste was, de koster durfde 't geval ook niet ruchtbaar te maken, want zijn vrouw mocht van 't gespaarde niets weten, want zij 'verkwistte zooveel zij kon en zou hem dus om dit malle geval zeker flink uitlachen.

De pastoor gaf aan den koster den raad: "Zeg maar, dat je de koe van mij hebt gekregen" De vrouw van den koster keek aanvankelijk raar op met het vreemde geschenk, maar toen de koster op haar spottende Vraag antwoordde: "Vraag 't dan zelf .aan den pastoorwas ze heelemaal gerust gesteld.

In plaats van haar tijd te besteden aan koffiekransjes, zorgde zij voortaan goed voor de koe. Het beest gaf goed melk. De verdiende centen werden ditmaal door de kostersvrouw opzij gelegd en weldra hadden zij geld genoeg voor een tweede koe.

Twee koeien, een stukje land, een stal... de koster werd er een welgesteld man.

Met het verdiende geld maakte ook Hannes en zijn vrouw goede zaken, zoodat twee huisgezinnen gelukkig werden door de koe van Sint Antonius met het varken.

XI. LEZERS LEVEREN HUN BIJDRAGE

Reeds in de inleiding op de eerste aflevering van Campinia hebben wij ons bereid verklaard; voor inzendingen uit onze lezerskring ruimte in ons blad beschikbaar te stellen. Het is o.i. een heerlijke gedachte, in groter teamverband de historische waarheden te kunnen achterhalen. Vanzelfsprekend wordt de medewerking van vakmensen ten zeerste op prijs gesteld. Maar ook de inzendingen van de amateurs zijn van harte welkom. De amateur is op vele terreinen van wetenschap en cultuur onmisbaar geworden. Vooral nu op het moderne zich steeds meer uitbreidende wetenschappelijk vlak leveren amateurs een hoogst belangrijke bijdrage. De redactie van Campinia prijst zich gelukkig, dat zowel vakmensen alsook enthousiaste en gedegen amateurs op haar vriendelijk verzoek positief hebben gereageerd. Zij wenst niets liever dan dat Campinia door U allen wordt herkend als een steeds stimulerend en aktiverend tijdschrift en als produkt van een gemeenschappelijk streven. Voor ons zal het steeds een prettige ervaring zijn, als serieuze amateur-onderzoekers gegevens en feiten uit de bronnen der historie aan het daglicht brengen, die vroegere publikaties kunnen aanvullen of corrigeren. Het is begrijpelijk, dat onderzoekers als het gaat om een terrein, dat zij zelf nog niet geheel hebben kunnen verkennen, zich weleens laten leiden door publicaties van oudere gerenommeerde auteurs. Onze redactie is steeds bereid, dergelijke aanvullende of corrigerende gegevens in haar blad op te nemen. Wij zijn ons bewust, dat wij een zeer bescheiden en dienende taak hebben. Aan de inzenders willen wij onze oprechte dank betuigen voor hun bijdrage en de prettige wijze van inbreng. Gaarne openen wij thans in deze vierde aflevering de nieuwe rubriek: "Lezers leveren hun bijdrage". In verband 'met de totaalopzet moeten wij de ruimte voor deze rubriek tot p.m. 6 bladzijden beperken.

1. AANTEKENINGEN BIJ DE EERSTE AFLEVERING VAN CAMPINIA

door A. van Esch, Dekanijstraat 10, Oirschot.

Ondergetekende, amateur-genealoog, -toponymicus en -historicus, meent een bijdrage te kunnen leveren om de in CAMPINIA gepubliceerde teksten met verdere literatuur te adstrueren en op enkele tot heden verschenen artikelen aanvullingen resp. een afwijkende'mening of lezing te poneren. Het lijkt hem belangrijk te wijzen op verschillen in interpretatie der teksten, verschillen aangaande personen of data alsmede de reeds bestaande literaire bronnen aan te geven, waar de belangstellende lezer meer over de besproken onderwerpen kan aantreffen. Gaarne wil ondergetekende de redactie van CAMPINIA van harte feliciteren met de geboorte van deze periodiek. Te lang reeds heeft alles onder het stof dor eeuwen en het mysterieuze waas van het onbekende verborgen gelegen. Hulde aan de redactie en aan de bij het streekarchivariaat aangesloten gemeentebesturen en aan allen die in welke vorm dan ook aan dit werk aktief en passief hun steun verlenen. Slechts één wens: zet door wat U bent begonnen!

Thans enige annotaties bij de eerste aflevering van CAMPINIA.

1) blz. 5, regel 15: "In 1658 werd dit pand van de laatste eigenaar Charles de Jegere, gehuwd met Mechtilda van Borchgrave, door de Staten ingelost." - E. van Wintershoven geeft in Taxandria, 2e jaargang, blz. 286, een interessant genealogisch fragment aangaande de geslachten de Jeger en de Borchgrave: "Zij waren ook pandheren van Oerle en Merevelt. Wauthier de Jeger was in huwelijk verbonden met Hedwige de Raessen omstreeks 1590. Hunne dochter Maria trouwde met Michiel de Borchgrave, ridder, heer van Bovelingen, Quadmechelen, Oerle, Pepinghen en Merevelts drossaard van het land van Regen, zoon van Everard, heer van eerstgenoemde plaatsen door zijn huwelijk met Johanna Schroots, erfdochter van Bovelingen, Quadmechelen etc. Uit het huwelijk van Michiel en Maria sproot Johanna Mathildis de Borchgrave, die anno 1654 in den echt trad met haar neef Jan Karel de Jeger."

2) blz. 12 t/m 32 (ad II en III): De protokollen van de Vrijwillige Rechtspraak in de dingbank van Veldhoven-Zeelst-Blaarthem en de notulen der vergaderingen van de in deze dingbank verenigde dorpen zijn voor de genealogie van onmiskkenbare waarde, Een index van personen op deze protokollen en notulen met opgave der vermelde familieverbanden zou voor stamboomonderzoekers een enorme vondstgroeve betekenen. (Toevoeging van de redactie: deze index is reeds in wording en kan na beëindiging dezer serie aan belangstellenden tegen een geringe vergoeding beschikbaar worden gesteld).

3) blz. 139 protokol 3: a "Die Hage tot Eijndoven". Wichmans schrijft VAN'T BEGINSEL ENDE OPKOMEN VANT CLOOSTER OP DE HAGE BY EIJNDTROVEN (Brab. Mar. lib. 3. cap. 51) : "By Eyndthoven naer Peelandt by't huys van Eyndthoven, onder het dorp Woensel, leijdt 't Clooster gesproten uyt't Clooster van Corssendonk, gesejdt het Huys van Maria op de Haege." J. van Oudenhoven memoreert: "Coenobium Canonicorum Regularium ordinis S. Augustini, in domOséu Haga prope Eindoviam Beatae Mariae Virginis." Het klooster is tijdens de oorlogstroebelen in 1581 afgebrand. b "De cijns aan de Heren van Baseldoncq". Dit is eveneens een kloosterinkomen en wel van de "Baselaars" of Wilhelmiëten, van oorsprong een strenge ascetische orde, die later de Benediktijner-regel heeft aangenomen. Bij de overgave van Den Bosch in 1629 werden de Wilhelmiëten uit de stad verdreven.

4. blz. 21, protokollen 46 en 48: Jonker Goijart van Eijok, Heer van Zeelst en Veldhoven, verkoopt een stuk land, gelegen te Cleijn-Eijndhoven, doch behoudt het recht van "wegen". Er loopt hier dus een weg, die hij nodig heeft van en naar zijn kasteeltje. Met protokol 48 laat de Jonker een akte beschrijven over het "wegen" van de Cleijn-Eijndhovensestraat, de verbindingsweg tussen het Slot aan de Kruisstraat te Zeelst en de hoeve op Hemelrijken, die ook kan uitwegaan op de Muggenholvestraat. Deze laatste verbinding kiest de heer Herbert Janssen, waarschijnlijk om de Jonker geen ongenoegen te bereiden (vergelijk de topografische kaarten van 1929 en vroeger). blz. 25, nr. 11: "de Vrouwe van Oirschot" (1706). Wie is deze Vrouwe? Op 3 juli 1704 werd Marten Christiaan Sweerts de Landas, Heer van Oirschot en Hilvarenbeek etc. in het Hoogkoor begraven. In Brabants Heem, 28ste jaargang, nr. 4, bladzijde 80 lezen wij: "deze Oirschotse Heer is lang vrijgezel gebleven, doch in 1684 trouwde hij op

55-jarige leeftijd met zijn 17-jarige bruid (de naam der bruid is niet genoemd)." Marten Christiaan was behalve Heer van Oirschot en Hilvarenbeek ook lid van de Bossche Magistraat (hij is ook in Den Bosch overleden) en kmartierschout van Kempenland. Op grond van deze laatste functie nu trachtte zijn weduwe, de Vrouwe van Oirschot, uit de dorpen van Kempenland geld te bemachtigen om haar schulden te voldoen.

6) blz. 37, keur nr. 12: Het hier bedoelde Broeck is het laag gelegen land ten noorden van Best tussen de spoorlijn en de Boschdijk, toen ten noorden van de weg Oirschot-Best-St.-Oedenrode. De "Vooraert" ligt geheel ten zuiden van Oirschot-Best, waar deze dorpen aan Zeelst grenzen. Hier was één grote heivlakte bestaande uit de Oirschotse, de Bestse en de Zeelster heide, dus ruim voldoende terrein om schapen te houden. Op een topografische kaart van 1930 vindt men nog even ten westen van de voormalige klompenfabriek te Best in zuidelijke richting aan de Oirschotseweg een zogenaamde Scheperssteeg, parallel lopende aan de Rechtesteeg, welke laatste recht door de hei gaat en ongeveer 1 km ten noordwesten van de Mispelhoef op de Eindhovensedijk te Acht uitkomt. Met de "Nieuwe Dijk" is niet bedoeld de oudere Bannisveldsedijk (in dit geval zou men de schapen weer het Broeck injagen), maar de latere Wintelresedijk tussen Oirschot en Wintelre, waarop de Zeelsterdijk aansloot.

7) blz. 40, oorkonde nr. 12 De toponiemen in deze oorkonde zijn zeer interessant, doch niet allen aan ondergetekende bekend. "Ten Lake" zou ergens ten noordwesten van Oirschot moeten liggen b.v. onder Oisterwijk-Haren of Boxtel, de "Voskuil" onder Liempde of St.-Oedenrode. De "Hoberch" is wel bekend en ligt ten oosten van Best achter het Lisseven ter hoogte van het Natuurtheater Joe Mann, waar nu nog de gemeentegrens loopt. Twee en een halve km in richting zuidzuidwest komt men op het stroompje "de Ekkersrijt" (in de oorkonde genoemd "Eckenrijt"), waarmede de begrenzing zich in de richting zuidwest voortzet. "De TWee Boomkens" zijn aan ondergetekende niet bekend. Maar de "Orscoer" en Papenvoert" bestaan nog steeds als Oerschoren en Papenvoorden ten westzuidwesten en westen van Oirschot. Aangaande grenslijnen van de "Drie Aenkenskinderen" moge, alleen de voorzichtige vraag worden gesteld: zou dit de Bekersberg" (grenslijnen bij het punt van Oirschot - de Beerzen en Moergestel) bij "De Drie Buizen " kunnen zijn? Ondergetekende houdt zich voor een antwoord hierop, ook eventueel van de lezers, aanbevolen

2. AANTEKENINGEN BETREFFENDE a) DE BANDEN VAN HET GESLACHT VAN EIJCK MET HET SLOT TE ZEELST , b) HET MIRAKULEUZE BEELDJE TE MEERVELDHOVEN

door G.P. van den Berg, Luiklaan 8, Eindhoven

a) Het adellijk huis der heren van Eijck, pandheren van Blaarthem, Zeelst en Veldhoven (in deze volgorde worden de dorpen genoemd op de grafzerk van de eerste heer, Roelof van Eijck), stond niet in Zeelst, maar in Blaarthem. Roelof van Eijck had dit huis geërfd van zijn vader Goijart, van wie wij tot nu toe nog slechts weten, dat hij in 1480 reeds "een borchtken" te Blaarthem bezat. De oudste zoon van Roelofs ook Goijart geheten, erfde van zijn vader de titel van Heer van Zeelst en Veldhoven, terwijl zijn andere broer Gerard de

titel en het kasteel van Blaarthem erfde. Goijart schijnt in het begin van zijn huwelijk met Elisabeth Troeninck van Deventer bij zijn schoonouders te Nieuw-Herlaer gewoond te hebben, immers daar werden de twee oudste kinderen geboren. Het zal dus wellicht zijn vader Roelof geweest zijn, die het slot te Zeelst voor zijn Zoon bouwde, en dit komt vrij goed met de veronderstelling van archivaris W. Klaasen overeen, dat het in de tweede helft der 16e eeuw zal zijn gebouwd (waarschijnlijk rond 1570). Goijart heeft zijn verdere leven met zijn gezin in Zeelst gesleten en stierf op hoge leeftijd (meer dan 90 jaar oud) na 1620 op het slot te Zeelst. Zijn enige toen nog levende zoon Floris, Heer van Nuenen, erfde toen dit slot. Floris had twee zonen: Floris en Johan. Vader Floris schonk de titel van Heer van Nuenen nog tijdens zijn leven aan zijn oudste zoon Floris en de titel en het slot van Zeelst aan zijn jongste zoon Johan. Hij zelf bleef te Nuenen bij zijn oudste zoon wonen. Merkwaardig is wel, dat Goijart en geen der van Eijcks de dubbele titel voerde. Johan was de laatste die zich Heer van Zeelst noemde. Hij was gehuwd met Cecilia, de zuster van Cornelis, Heer van Gagelbosch:te Blaarthem. Johan overleed in 1668. Zijn zoon Rudolph had van zijn grootvader de titel en het huis van Nuenen geërfd, waar hij ook woonde. de Heerlijkheid van Zeelst werd nog tijdens het leven van zijn vader Johan door de Staten ingelost. Zijn moeder woonde de eerste tijd nog met haar minderjarige kinderen op het slotje te Zeelst. Zij was echter zeer verarmd, waarschijnlijk door de vele brandschattingen en de recognitiegelden die zij moest betalen, omdat de van Eijcks steeds trouwe katholieken waren gebleven. De Vrouwe van Zeelst, Cecilia van Eijck, had al haar eigendommen aan haar kinderen overgedragen, waarschijnlijk om op deze wijze het familiebezit veilig te stellen tegenover de vele krediteuren. Het heeft echter niet mogen helpen. Zij ging bij haar zoon te Nuenen wonen en deze droeg alle goederen te Zeelst inclusief het adellijk huis of slotje over aan de Eindhovense advocaat Melchior Doncquers, om daarmee de schulden van zijn ouders te betalen. In een akte van 21 maart 1687 lezen wij, dat de advocaat "verhuurt aen Walraven van Arkel, inwoner tot Seelst, seeckere adelijke huijse mette neerhuijsinghe, hoff ende boomgaert, groes ende teullanden, gecomen van Mevrouw van Eijck, tegenwoordich bewoont mitsgaders gebruijckt door Jonker Carel van Vlierden, Here van Eckart." Melchior Doncquers reserveert "te sijnenbehoeve het groot zalet aen de rechterhaat incomende met de camer daerboven ende d' affgeechooten hoecxken inden kelder ende oock de visscherije." Bovendien "de here Donoquers aldaer (i.e. op het slotje) comende en sal den pachter voor voeragie van sijn peert nyet mogen pretenderen; ende de oicxte inden boomgaert wassende sal in behoerlijcken tijde tusschen parthijen halff ende halff gedeijlt worden." Hieruit blijkt, dat Jonker Karel van Vlierden het adellijk huis gehuurd had en nooit heeft bezeten. Ook heeft Karel Anton van Vladeracken het niet gerfd in 1655. Toen immers leefden de Heer en de Vrouwe van Zeelst met hun gezin op het slotje en was het hun eigendom. Keren we terug naar de van Eijcks. In 1697 scheen nog steeds niet voldaan te zijn aan de eisen van' de krediteuren. Op 9 oktober 1697 werden bij sententie van de Raad van Brabant te Den Haag de goederen te Zeelst openbaar

verkocht. Het slotje of "adelijck hujs te Seelst" werd toen gekocht door Vrouwe Adriana Cecilia van Eijck, Vrouwe van Blaarthem en niet van de Vrouwe van Zeelst. De andere goederen werden gekocht door de weduwe van advokaat Doncquers. De Vrouwe van Blaarthem kocht het slotje voor zelfbewoning. Het kasteel van Blaarthem schonk zij aan haar jongste dochter, gehuwd met Henri Albert Baron de Dongelberge. Een jaar later eiste Barbara Clara, de dochter van Johan en Cecilia van Eijck het recht van naderschap op en betaalde daarvoor in handen van de Eindhovense schepenen de koopsom van de ouderlijke bezittingen. Zij verklaarde hierbij, dat haar broer Rudolph de goederen aan advokaat Doncquers had overgedragen onder de voorwaarde, dat hij de schulden van hun ouders moest betalen. Dit echter was niet gebeurd en daarom eiste zij teruggave. Het is wel enigszins bevreemdend, dat juist Barbara deze vernadering eiste en niet haar broer Rudolph, die universeel erfgenaam van zijn ouders was. Het is ook mogelijk, dat Rudolph toen niet in Holland vertoefde, daar hij in die tijd cornet in Staatse dienst was. Hoe het ook zij, de weduwe van Doncquers erkende het recht van naderschap en gaf de goederen terug. De Vrouwe van Blaarthem weigerde echter en bleef in het bezit van het slotje. Baron Johan van Bock, gehuwd met Barbara Clara, zag af van de vernadering. Het was ook op het slotje te Zeelsty dat de Vrouwe van Blaarthem overleed. In 1701 vermaakte zij bij testament het slotje aan haar kleindochter Cecilia van Wijnbergen, het enige kind van haar jong gestorven oudste dochter, en wel onder de voorwaarde, dat de aan haar vermaakte goederen bij kinderloos overlijden terug zouden keren aan het geslacht en dus zouden komen aan haar jongste dochter of de kinderen van deze. Dit nu gebeurde in 1709, toen Cecilia van Wijnbergen op 26-jarige leeftijd te Antwerpen kinderloos overleed. Toen kwam het Slotje aan het geslacht van Dongelberge. En toen in 1780 de laatste baron van Dongelberge kinderloos overleed, kwamen de bezittingen bij testament aan baron Theodorus Del Marmol, een bloedverwant. Wat er verder is gebeurd, is mij niet bekend. Het slotje komt nl, niet voor in de dokumenten van Del Marmol.

b) Het mirakuleuze beeldje van Meerveldhovnn. M.i. werd en wordt geheel foutief verondersteld, dat dit beeldje tijdens de reformatie ondergebracht is geweest op het kasteel te Blaarthem. Reeds Sasse van Ysselst meende, dat het beeldje op dit kasteel was verborgen en dat de naam "Vrouwe van Diest" een misverstand was. Maar er wordt gesproken van "het slbtje van Blaarthem". Welnu, het kasteel van Blaarthem werd nooit zo genoemd, ook niet in de akten. Wel werd het huis van de adellijke Surmonts te Blaarthem het slotje genoemd. In de tijd, dat het beeldje daar verbleef, Was Maria de Hornes, een telg uit het geslacht Surmont, eigenares van dit slotje. Zij was gehuwd met Hendrik van Baussele. Deze nu was drossaard van stad en lande van Diest. Zij woonden ook vaak te Diest en de kinderen uit dit huwelijk werden aldaar geboren. Is het niet logisch, dat de dorpeelingen bij hun bezoek aan het slotje spraken van de "Vrouwe van Diest"? M.i. bestaat er daarom geen misverstand en wijst niet alleen de naam van het slotje, maar ook de naam "Vrouwe van Diest" erop, dat het beeldje inderdaad niet op het kasteel van Blaarthem is geweest, maar op het slotje, dat gebouwd was door de Surmonts.